

Alsónémedi Polgármesteri Hivatala

2351 Alsónémedi, Fő út 66.

Tel: 29/337-101

alsonemedi@alsonemedi.hu , www.alsonemedi.hu

Szám: AN/126-17 /2026.

ELŐTERJESZTÉS

Készült: A Képviselő-testület 2026. január 14-i ülésére

Tárgy: „Kertváros” Önkormányzati Társulás 2026-2030. évekre vonatkozó Szociális Szolgáltatástervezési Konceptiójának jóváhagyása

Melléklet: 2 darab

Előterjesztő: dr. Tüske Zoltán

Ellenjegyző: Nagy Ibolya jegyző

Előterjesztést készítette: Győrvári István Lászlóné szerv.csop.vez.

Tárgyalás: nyilvános ülés

☒

zárt ülés

☐

Elfogadás: egyszerű többség

☒

minősített többség

☐

Véleményezi:

Kulturális, Sport, Egészségügyi és Szociális Bizottság

☒

Pénzügyi, Jogi, Ügyrendi Bizottság

☐

Településfejlesztési, Környezetvédelmi és Mezőgazdasági Bizottság

☐

Tisztelt Képviselő-testület!

A szociális igazgatásról és a szociális ellátásokról szóló 1993. évi III. törvény (továbbiakban: szociális törvény) 92. § (3) bekezdése értelmében: „(3) ^{*}A legalább kétezer lakosú települési önkormányzat a településen, fővárosban élő szociálisan rászorult személyek részére biztosítandó szolgáltatási feladatok meghatározása érdekében – jogszabályban meghatározottak szerint – szolgáltatástervezési koncepciót készít. Amennyiben a települések egyes szociális feladataikat társulás keretében látják el, e szolgáltatások tekintetében a szolgáltatástervezési koncepciót a társulás készíti el.”

A szolgáltatástervezési koncepció tartalmát az önkormányzatnak, illetve a társulásnak ötévente felül kell vizsgálnia és aktualizálnia.

Önkormányzatunk szociális feladataink egy részét továbbra is a „Kertváros” Önkormányzati Társulás által fenntartott Kertváros Szociális Központ látja el, így a 2026-2030. évi koncepciót is a Kertváros Szociális Központ Intézményvezetője elkészítette, mely **tartalmazza Alsónémedi vonatkozásában** is a szükséges adatokat, ellátott tevékenységeket.

A szolgáltatástervezési koncepció tervezetét a „Kertváros” Önkormányzati Társulás polgármestereinek és jegyzőinek, az intézményvezetőknek és a Gyáli Román Nemzetiségi Önkormányzat részére 2025. év végén véleményezésre megküldte, kiegészítés, javaslat, észrevétel nem érkezett, a koncepcióban foglaltakkal egyetértettek, miután a Társulás a Koncepciót megtárgyalta és a 24/2025. (XII.09.) TT határozatával elfogadta.

A koncepció előterjesztésem mellékletét képezi, melyet kérem áttekintés és tárgyalás után elfogadni szíveskedjenek.

Kérem, az előterjesztés tárgyalását, és a szükséges határozat meghozatalát!

Határozati javaslat:

.../2026. (I. 14.) önkormányzati határozat

Alsónémedi Nagyközség Önkormányzatának Képviselő-testülete megismerte, megtárgyalta és – a Kulturális, Sport, Egészségügyi és Szociális Bizottság .../2026. (I.13.) sz. határozati javaslatára – elfogadja a „Kertváros” Önkormányzati Társulás által elkészített, a Társulási Tanács által elfogadott 2026-2030. évekre vonatkozó Szociális Szolgáltatástervezési Koncepciót.

Határidő: azonnal

Felelős: dr. Tüske Zoltán polgármester

Dr. Tüske Zoltán
polgármester

Az előterjesztés törvényes:

Nagy Ibolya
jegyző

Tisztelt Társulási Tanács!

A szociális igazgatásról és a szociális ellátásokról szóló 1993. évi III. törvény (a továbbiakban: szociális törvény) 92. § (3) bekezdése alapján: „a legalább kétezer lakosú települési önkormányzat a településen, fővárosban élő szociálisan rászorult személyek részére biztosítandó szolgáltatási feladatok meghatározása érdekében – jogszabályban meghatározottak szerint – szolgáltatástervezési koncepciót készít. Amennyiben a települések egyes szociális feladataikat társulás keretében látják el, e szolgáltatások tekintetében a szolgáltatástervezési koncepciót a társulás készíti el.”

A szolgáltatástervezési koncepció (a továbbiakban: koncepció) tartalmát az érintett szakmai szervezetek, illetve a társulás öt évente felülvizsgálja és aktualizálja.

A személyes gondoskodást nyújtó szociális intézmények szakmai feladatairól és működésük feltételeiről szóló 1/2000. (I. 7.) SzCsM rendelet (a továbbiakban: rendelet) 111/A. § (1) bekezdése meghatározza azokat a tartalmi elemeket, amelyeket a koncepciónak tartalmaznia kell:

- a lakosságszám alakulását, a korösszetételt, a szolgáltatások iránti igényeket,
- az ellátási kötelezettség teljesítésének helyzetét, az ütemtervet a szolgáltatások biztosításáról,
- a szolgáltatások működtetési, finanszírozási, fejlesztési feladatait, az esetleges együttműködés kereteit,
- az egyes ellátotti csoportok, így az idősek, fogyatékos személyek, hajléktalan személyek, pszichiátriai betegek, szenvedélybetegek sajátosságaihoz kapcsolódóan a speciális ellátási formák, szolgáltatások biztosításának szükségességét.

Az alábbi szolgáltatásokat a „Kertváros” Önkormányzati Társulás (a továbbiakban: Társulás) biztosítja a társult települések számára, így ezek tekintetében az általa fenntartott Kertváros Szociális Központ intézményvezetője készítette el a koncepciót:

- Szociális alapszolgáltatások (kivéve szociális étkeztetés): Alsónémedi, Bugyi, Gyál és Ócsa város teljes közigazgatási területe (továbbiakban: társulás illetékességi területe),
- Szociális étkeztetés: Gyál Város közigazgatási területe,
- Család- és gyermekjóléti szolgálat: a társulás illetékességi területe,
- Idősek nappali ellátása és demens betegek nappali ellátása: Gyál Város közigazgatási területe.

A szolgáltatástervezési koncepció tartalmát az önkormányzatnak, illetve a társulásnak öt évente felül kell vizsgálnia és aktualizálnia.

Mivel a legutóbbi koncepció a 2020-2025 évre készült és 2022-ben – az akkor hatályos szabályozásnak megfelelően – felülvizsgálatra került, ebben az évben vált aktuálissá – az előző időszak eredményeinek és az aktuális feladatoknak az áttekintését követően – a következő 5 évre vonatkozó szociális szolgáltatástervezési koncepció megalkotása.

A „Kertváros” Önkormányzati Társulás által fenntartott Kertváros Szociális Központ intézményvezetője elkészítette a szolgáltatástervezési koncepció szociális alapszolgáltatások fejezetét, melyet kiegészítettünk a Gyál városban elérhető pénzügyi és természetbeni támogatási formákkal. (1.sz. melléklet)

A szociális törvény 92. § (7) bekezdése alapján a szolgáltatástervezési koncepciót az önkormányzat az elfogadást megelőzően véleményeztetni az intézményvezetőkkel és a nemzetiségi önkormányzattal. A koncepció végleges változatának elfogadása során a kialakított véleményeket az önkormányzat lehetőség szerint figyelembe veszi.

A szolgáltatástervezési koncepció tervezetét a Kertváros Önkormányzati Társulás polgármestereinek és jegyzőinek, az intézményvezetőknek és a Gyáli Román Nemzetiségi Önkormányzat részére véleményezésre megküldtük, kiegészítés, javaslat, észrevétel nem érkezett, a koncepcióban foglaltakkal egyetértenek.

Jelen koncepció célja a működőképesség megőrzése, a szolgáltatások fejlesztése, hatékonyság növelése, jogszabályi előírások teljesítése.

A szociális szolgáltatástervezési koncepció – mind az előző időszak értékelése, mind az aktuális előkészítése-szerepelt a 2025. november 5-én megtartott Helyi Szociálpolitikai Kerekasztal napirendjén, melyhez a dokumentum tervezete kiküldésre került, így valamennyi kerekasztal tag áttekinthette, véleményezhette azt.

A koncepciót a Társulási Tanács általi elfogadását követően a társult települések képviselő-testületei is

megismerhetik, továbbá javasolt a koncepcióban meghatározott feladatok megvalósulásának, végrehajtásának figyelemmel kísérése a Társulás és a társult települések részéről.

Kérem a Tisztelt Társulási Tanácsot, hogy szíveskedjen az előterjesztést megvitatni és a koncepciót elfogadni.

Határozati javaslat:

A „Kertváros” Önkormányzati Társulás Társulási Tanácsa

1. **megismerte és elfogadja** az előterjesztés 1. számú mellékletét képező 2026-2030. évekre vonatkozó Szociális Szolgáltatástervezési Koncepciót,
2. az elfogadott Szociális Szolgáltatástervezési Koncepciót **továbbítja** a tagönkormányzatok polgármestereinek,
3. **felkéri** a tagönkormányzatok polgármestereit, hogy az elfogadott Szociális Szolgáltatástervezési Koncepciót Képviselő-testületeiknek bemutassák.

Határidő: 2025. december 20.

Felelős: Pápai Mihály, a Társulási Tanács elnöke

Az előterjesztés elfogadása egyszerű szótöbbséget igényel.

Az előterjesztést készítette: Szabó Ágnes aljegyző, irodavezető

Gyál, 2025. november 17.

Pápai Mihály
elnök

A thick dark blue vertical bar runs down the left side of the page. A blue arrow points to the right from the top of this bar, containing the text '2026 - 2030'.

2026 - 2030

Gyál Város Önkormányzatának Szociális Szolgáltatástervezési Konceptiója TERVEZET

Készítették:

Kertváros Szociális Központ
Pallagi Ágnes intézményvezető

Gyáli Polgármesteri Hivatal
Jogi és Intézményfelügyeleti Iroda
Szabó Ágnes irodavezető, aljegyző
Igazgatási Iroda
Berta-Tóth Beáta irodavezető

Tartalom

Bevezetés.....	2
1.1. A koncepció jogszabályi alapja:	2
1.2. A koncepció célja:.....	3
1.3. A koncepció feladata	3
1.4. A koncepció tartalmi elemei.....	4
Helyzetelemzés.....	5
2.1. Gyál város	5
2.2. Ócsa Város	7
2.3 Alsónémedi Nagyközség.....	9
2.4. Bugyi Nagyközség	10
2.5. Szociális ellátórendszer a településeken	12
2.5.1 Pénzbeli és természetbeni ellátások Gyál településen	13
Kertváros Szociális Központ által nyújtott szolgáltatások a kistérség területén	24
Intézmény bemutatása.....	24
1. Alapítás	24
2. Alaptevékenység, illetékességi terület	25
3. Tevékenységi kör	25
4. Szolgáltatásaink igénybevétele 2024. évben.....	30
6. Swot-analízis, a szociális szolgáltatások jövője.....	35
A 2020-2025 évi Szociális Szolgáltatástervezési Koncepcióban foglaltak megvalósulása.....	37
Az ellátórendszer finanszírozása és költségei	41
Kertváros Önkormányzati Társulás középtávú szociális szolgáltatásfejlesztési terve.....	44

Bevezetés

Általános vélekedés szerint egy társadalom nagysága abban rejlik, ahogyan gondoskodik a rászorulókról és az elesettekről.

A modern szociálpolitika alapgondolata, hogy a társadalom különféle alrendszereinek működése folytán úgy az egyén, mint annak kisebb-nagyobb közösségei, különböző módon strukturált csoportjai számára adódhatnak olyan helyzetek, amelyekben magukról ideiglenesen vagy véglegesen, elfogadható szinten nem tudnak gondoskodni. Olyan zavarokkal küzdenek, amelyek a társadalomba való be- vagy visszailleszkedésüket akadályozzák, normális életvitelük, illetve megélhetésük mások közreműködése nélkül nem biztosítható. A szociális gondoskodás célja ezeknek a helyzeteknek a feltárása, és az egyén jogainak tiszteletben tartása mellett a rászorultak élethelyzetének javítása. E helyzetben a társadalom – a szolidaritási elv jegyében – valamilyen módon segítőtleg lép fel.

Jogszabály teszi kötelezővé a települések számára, hogy a szociális gondoskodás területén stratégiai gondolkodással hosszú távú célokat határozzanak meg a kötelezettségek, az igények és a lehetőségek függvényében.

A törvényi kötelezettség teljesítésén túl a koncepció elsődleges célja, hogy a város minden lakója számára legyenek elérhetőek olyan ellátási formák, amelyek a szociális biztonságot garantálják, és a minőségi ellátást biztosítják. További cél, hogy a szociális szféra működése magas színvonalon feleljen meg a szakmai kritériumoknak, és eredményesen, hatékony formában nyújtson szolgáltatásokat az ügyfeleknek.

1.1. A koncepció jogszabályi alapja:

Magyarország Alaptörvényének XIX. cikke az alábbi alapelveket fogalmazza meg:

„(1) Magyarország arra törekszik, hogy minden állampolgárának szociális biztonságot nyújtson. Anyaság, betegség, rokkantság, fogyatékoság, özvegység, árvaság és önhibáján kívül bekövetkezett munkanélküliség esetén minden magyar állampolgár törvényben meghatározott támogatásra jogosult.

(2) Magyarország a szociális biztonságot az (1) bekezdés szerinti és más rászorulóknak esetében a szociális intézmények és intézkedések rendszerével valósítja meg.

(3) Törvény a szociális intézkedések jellegét és mértékét a szociális intézkedést igénybe vevő személynek a közösség számára hasznos tevékenységéhez igazodóan is megállapíthatja.”

A szociális igazgatásról és szociális ellátásokról szóló 1993. évi III. törvény (a továbbiakban Szt.) 92. § (3) bekezdésében foglaltak értelmében „a legalább kétezer lakosú települési önkormányzat a településen, fővárosban élő szociálisan rászorult személyek részére biztosítandó szolgáltatási feladatok meghatározása érdekében - jogszabályban meghatározottak szerint - szolgáltatástervezési koncepciót készít. Amennyiben a települések egyes szociális feladataikat társulás keretében látják el, e szolgáltatások tekintetében a szolgáltatástervezési koncepciót a társulás készíti el”.

A koncepció a helyzetelemzés megállapításaiból kiindulva a következő évekre vonatkozóan rögzíti azokat az irányokat, elveket és intézkedéseket, amelyek biztosítják a társulási szociális ellátórendszer fenntarthatóságát és kiszámíthatóságát.

A személyes gondoskodást nyújtó szociális intézmények szakmai feladatairól és működésük feltételeiről szóló 1/2000. (I.7.) SzCsM rendelet 111/A. § (1) bekezdése határozza meg azokat a tartalmi elemeket, amelyeket a koncepciónak tartalmaznia kell.

1.2. A koncepció célja:

A szociális szolgáltatástervezési koncepció a különböző szolgáltatások fejlesztésével, a szükséges tárgyi, személyi feltételek biztosításával, a szakmai feladatok ellátására és teljesítésére átgondolt, megalapozott stratégia kidolgozásával a szociális szolgáltatások eléréséhez nyújt segítséget az ellátásra szorulóknak részére.

A fentiek alapján a főbb tartalmi irányok a következők:

- Meghatározni a szociális szolgáltatások biztosításának, fejlesztésének alapelveit, irányait, céljait, amelyekkel közösen orientálhatóak a szociális szolgáltatások fejlesztésének további szereplői.
- Részletezni azokat a konkrét célkitűzéseket, amelyeket a szociális szolgáltatások biztosítása során a társult önkormányzatok érvényesíteni kívánnak. A döntéshozók részére készüljön egy olyan alapidokumentum, amely átfogó képet nyújt a település ellátási kötelezettségének helyzetéről, a szociális szükségletekről és a rendelkezésre álló lehetőségekről, a szolgáltatások fejlesztésének irányairól és a feladatokról az önkormányzat szabályozási hatáskörében, az ellátási kötelezettség szintjén és intézményi szinten.
- Elősegíteni az Szt.-ben meghatározott kötelező, illetve új intézmények létesítését, megszüntetni azokat a hiányokat, melyet a szociális szolgáltató rendszer a településen jelenleg nem képes kezelni. A koncepció végső célja, hogy a településeken a szociális szolgáltatásoknak egy olyan rendszere jöjjön létre, amely minőségi és egyben differenciált, ahol a szolgáltatások középpontjában az egyén áll, és amely összehangoltan, koordináltan működik teljes mértékben lefedve a szociális szükségleteket.

1.3. A koncepció feladata

A koncepció feladata:

- elősegíteni egy egységes szociális szolgáltató politika kialakítását a településen;
- információkat biztosítani egyéb fejlesztési koncepciók, tervek kidolgozásához és megvalósításához;
- információt adni a különböző szolgáltatást igénylők részére, illetve a szolgáltatást biztosító intézmények, szervezetek számára.

A szolgáltatások szervezésénél és tervezésénél figyelembe kell venni a településeken élők szükségleteit, illetve az adott településeknek milyen hagyományai és intézményei vannak. Az intézmények típusa meghatározza a feladatok és az ellátottak körét is. Azonban a hatékony működés érdekében időről időre felül kell vizsgálni a célokat, az elérési utakat és kereteket, a struktúrát és az intézményben dolgozók

közötti feladatmegosztást. Akkor működik hatékonyan egy intézmény, ha legjobban használja fel erőforrásait annak érdekében, hogy a legjobb szolgáltatást nyújtsa, magas szintű szakmai munkát végezzen, a munkavállalók belső igényévé váljon az állandó fejlődés és egymás munkájának segítése.

1.4. A koncepció tartalmi elemei

A személyes gondoskodást nyújtó szociális intézmények szakmai feladatairól és működésük feltételeiről szóló 1/2000. (I.7.) SzCsM rendelet 111/A. § (1) bekezdése szerinti tartalmi elemek:

- a lakosságszám alakulása, a korösszetétel, a szolgáltatások iránti igények,
- az ellátási kötelezettség teljesítésének helyzete, ütemterv a szolgáltatások biztosításáról,
- a szolgáltatások működtetési, finanszírozási, fejlesztési feladatai, az esetleges együttműködés keretei,
- az egyes ellátotti csoportok sajátosságaihoz kapcsolódóan a speciális ellátási formák, szolgáltatások biztosításának szükségessége,
- a vármegye területén működő szolgáltatási rendszer struktúrája, legfontosabb jellemzői,
- a szolgáltatások iránti igények alakulása, a várakozók száma, korösszetétele, legfontosabb szociális jellemzői,
- a szolgáltatások iránt jelentkező szükségletek alapján az intézményrendszer korszerűsítésének irányai.

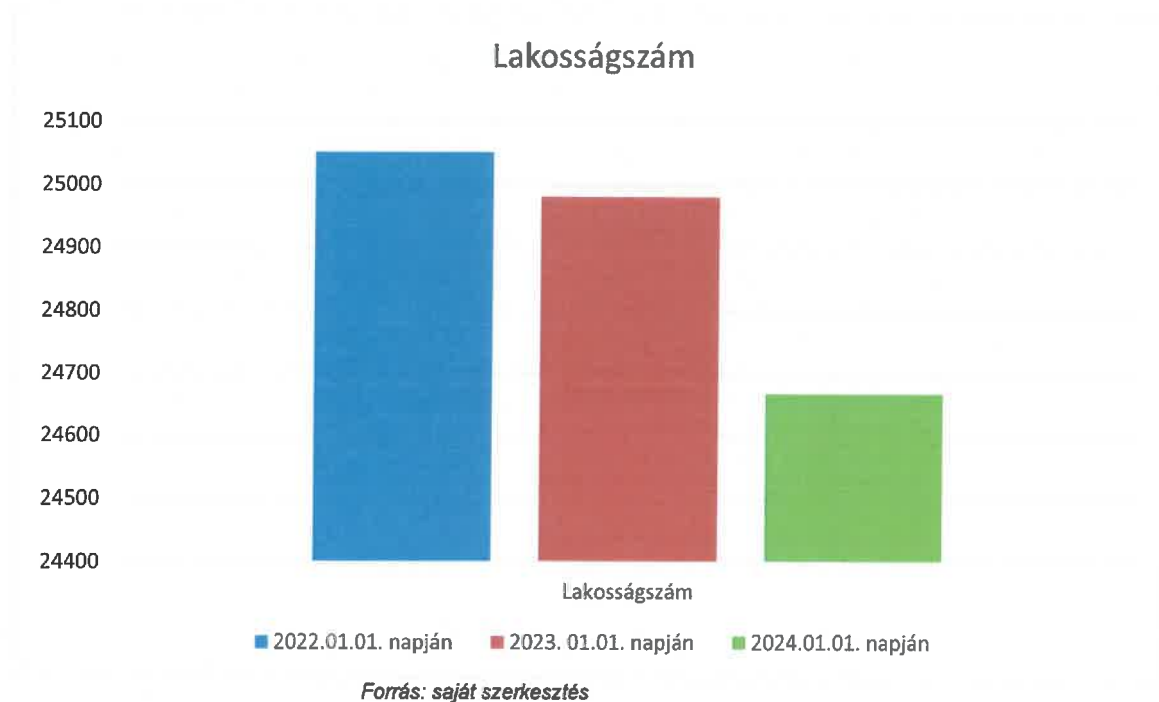
A szolgáltatástervezési koncepció tartalmát az önkormányzat, illetve a társulás öt évente felülvizsgálja és aktualizálja.

Helyzetelemzés

2.1. Gyál város

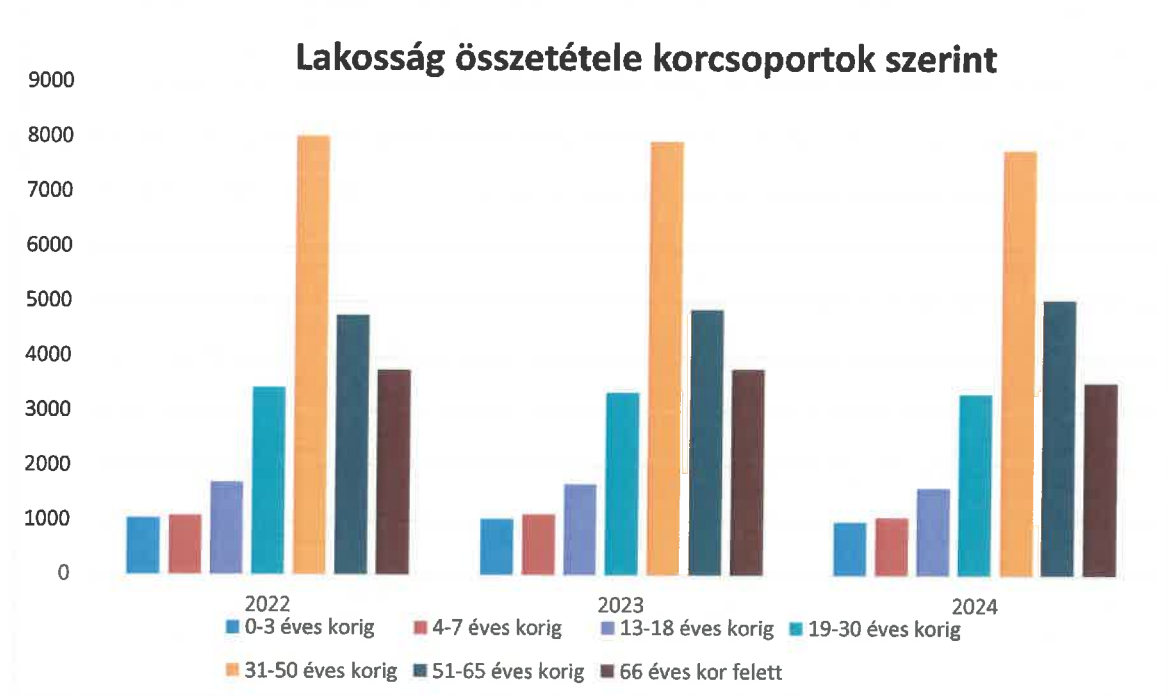
Gyál város Pest vármegyében, a budapesti agglomerációban, a Pesti-hordalékkúpsíkságon, Budapesttől délkeletre, közvetlenül a főváros határában elhelyezkedő település. Területe 24,93 km², lakónépessége közel 25 ezer.

A város az M0 és M5 autópályák csomópontjában található, a fővárosi közlekedési vállalat a közelség miatt 4 buszjáratot kapcsolja össze a települést a fővárossal. Vonattal a 142-es számú Budapest–Kecskemét-vasútvonalon közelíthető meg, amelyen egy állomás (Gyál) és egy megálló (Gyál felső) található a város területén.

2022-2024. évi időszakban a város lakónépességének - korábbi időszakra jellemző – gyors ütemű jelentős növekedése megállt, sőt némi csökkenés volt tapasztalható.

A helyi ellátórendszer iránti igényeket befolyásolja a lakosság korcsoport szerinti alakulása. A következő diagram azt mutatja, hogyan oszlik meg a lakosság összetétele korcsoportok szerint és mely korcsoport domináns a településen.

Forrás: saját szerkesztés

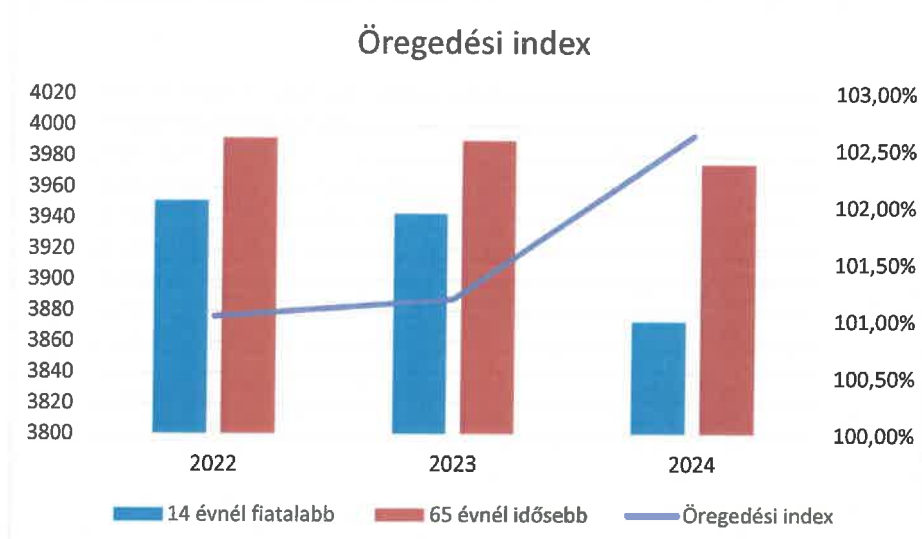
A lakosság korösszetételét illetően az arányok nem változtak az utóbbi 3 évben tekintettel a lakosságszám stagnálására, kis mértékű csökkenésére.

A táblázatból jól kitűnik, hogy a 66 éven felüliek száma összességében némileg – a teljes lakónépesség csökkenésének arányában – csökkent, az 51-65 éves korosztály létszáma viszont kis emelkedést mutat. Így ennek a korosztálynak az időskorba lépése, a születéskor várható élettartam meghosszabbodása jelenti az egyik legnagyobb kihívást az egyes ellátó rendszerek számára. Az idős emberek száma és aránya kihatással van a helyi idősellátás rendszerére is. A korosztályn belül kiemelt célcsoport az egyedül élő idősök. A magányosságuk miatt fokozottabb odafigyelést és törődést igényelnek, és emiatt eltérőek lehetnek a szükségleteik.

ELŐRELÁTHATÓ DEMOGRÁFIAI VÁLTOZÁSOK

A szociális ellátórendszer tervezésekor kétségkívül reagálnunk kell az előttünk álló négy-öt évben a demográfiai változások következményeire. Nem lehet elmenni amellett a tény mellett, hogy Magyarország népessége az 1980-as évek óta folyamatosan csökken, és korösszetétele jelentősen változik. A Központi Statisztikai Hivatal (a továbbiakban: KSH) Népeségtudományi Kutatóintézetének számításai szerint jelenleg a gyermekek (0-14 évesek) aránya 14 százalék, ez az arány 2060-ra 12-14 százalék körül alakul majd. A középkorosztály (15-62 évesek) aránya a jelenlegi 69 százalékról 54-55 százalékra csökken, míg

az idősök (62 év felettek) aránya a jelenlegi 17 százalékról kétszeresére, 34 százalékra fog emelkedni.¹ Ismertetett tendenciákra reagálva fokozott figyelemmel kell lennünk az idősödő társadalom által támasztott kihívásokra.

Forrás: saját szerkesztés

A diagram azt mutatja, hogy 100 kiskorú (0-14 éves korú) gyáli gyermekre hány fő idős korú (65 év feletti) személy jut. Ez az adat Gyálon jelenleg 102,63 %, mely a korábbi évekhez képest kis emelkedést mutat. Azonban országos összehasonlításban elmondható, hogy az öregedési index alacsonyabb a vármegyei (109,5 %) vagy az országos (145,5%) adatoknál, így városunk fiatal településnek számít.

Fenti számok jól tükrözik, hogy helyes lehet az elgondolásunk, hogy az idősök ellátásával, a róluk való gondoskodással kiemelten kell foglalkoznunk az előttünk álló időszakban is.

2.2. Ócsa Város

Az önkormányzati szociális gondoskodás célja, hogy feltárja azokat az élethelyzeteket, amelyek társadalmilag gyakoriak, egyéni szinten jelentkeznek, és ezekre megfelelő választ adjon. Feladata az, hogy találja meg azokat a megoldásokat, amelyek a problémák leghatékonyabb kezelését biztosítják, miközben tiszteletben tartja az egyén szabadságát és személyiségi jogait.

A koncepcióhoz összegyűjtött statisztikai mutatók bemutatják a település lakosságának demográfiai, foglalkoztatási helyzetét, ellátottságát, a szociális és egyéb szolgáltatások iránti igényét, és az életminőséget befolyásoló tényezők hatását.

¹ Földházi Erzsébet: Magyarország népességének várható alakulása 2060-ra in: Korfa – Népesedési Hírlevél 2013/4.száma, 265-266.o. (olvasható: <https://demografia.hu/kiadvanyokonline/index.php/korfa/issue/view/282> letöltés dátuma: 2020. február 23.)

Demográfiai folyamatok

Ócsa város Pest vármegyében, a Gyáli járásban, a budapesti agglomerációban, a fővárostól déli irányban 30 kilométerre fekszik. Közigazgatási területéhez tartozik: Felsőbabád, Alsópakony, Czirják tanya, az Öregszőlők, Székes, Újerdő. Ócsa közigazgatási területén az országos fő közlekedési útvonalak közül az M5-ös autópálya és az 5-ös főút is keresztülhúzódik, így mindkettőn könnyen megközelíthető.

Ócsa lakossága folyamatosan növekedett az elmúlt években, a nemek szerinti sajátosságok alapján megállapítható, hogy a női lakosság aránya magasabb, mint a férfiaké az idősebb korosztályok viszonylatában.

	2022	2022		2023	2023		2024	2024	
	férfi	nő	összesen	férfi	nő	összesen	férfi	nő	összesen
0-3 éves	236	244	480	234	246	480	229	234	463
4-7 éves	229	231	460	237	235	472	237	250	487
8-12 éves	290	264	554	288	252	540	285	255	540
13-18 éves	332	326	658	339	338	677	354	349	703
19-30 éves	727	652	1379	708	655	1363	693	637	1330
31-50 éves	1630	1538	3168	1635	1547	3182	1635	1550	3185
51-65 éves	960	943	1903	986	940	1926	1011	965	1976
66-99 éves	631	912	1543	616	932	1548	620	938	1558
összesen	5035	5110	10145	5043	5145	10188	5064	1578	10242

A demográfiai változások jelentős hatással vannak a közszolgáltatások iránti igényre, mivel a népesség összetétele, életkora, növekedése vagy csökkenése meghatározza, hogy milyen típusú szolgáltatásokra van szükség egy adott területen.

Munkanélküliség

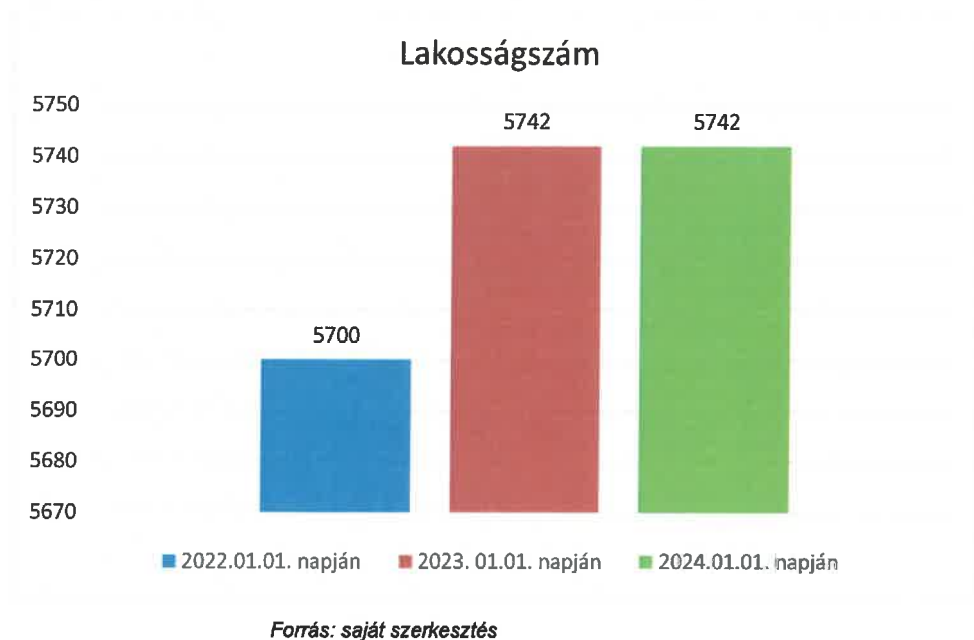
A településen több mint 500 vállalkozás működik, ipari park, kereskedelmi egységek és mezőgazdasági létesítmények is fellelhetők, munkahelyet teremtve a helyi lakosoknak.

	Nyilvántartott fő	365 napon túli nyilvántartott	Járadék	segély	FHT. RSZ S	Munka v. képes fő	Relatív mutató	Arányszám
2023	1969	665	393	222	180	6570	3,7	1,03
2024	2209	642	446	213	207	6603	3,7	1,05
2025.09.30.-ig	2274	605	533	170	171	6611	3,72	1,05

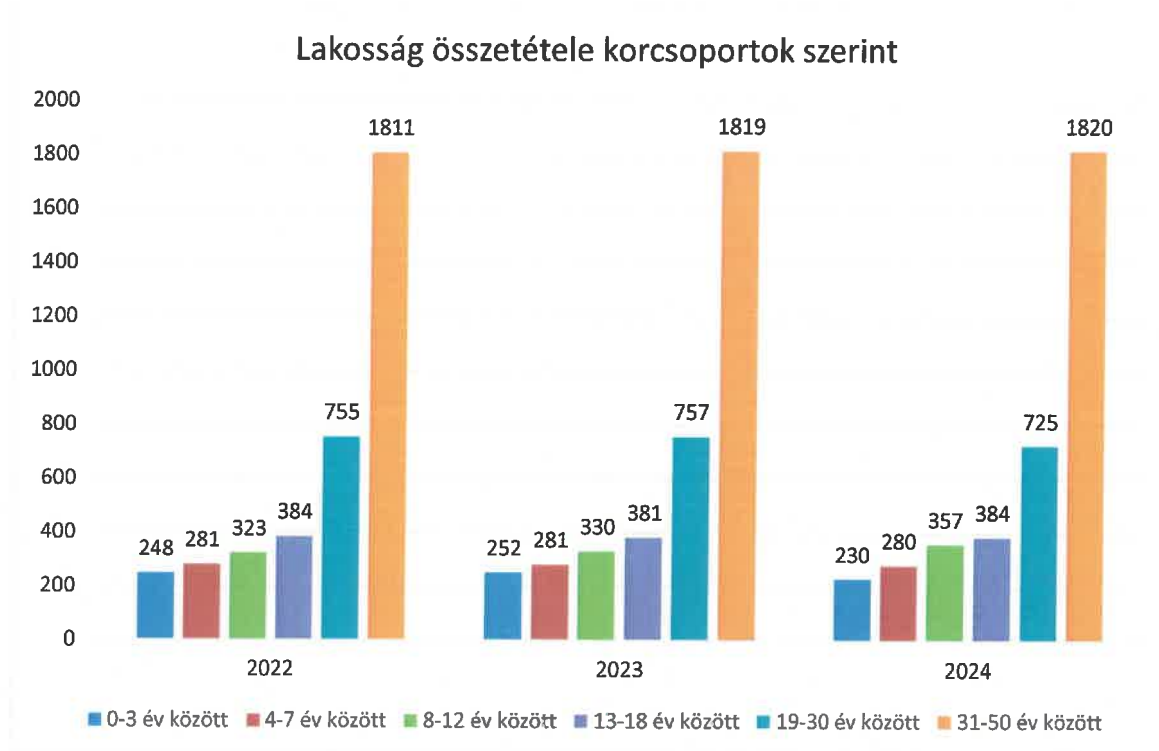
A táblázatból megállapítható, hogy az elmúlt kettő és fél évben az álláskeresők számában jelentős elmozdulás nem volt tapasztalható a város tekintetében. A vizsgált időszakban a munkanélküliség ráta jellemzően a 3,7%-os sávban mozgott, az érték az országos átlagot nem haladja meg, alacsonynak mondható szám.

2.3 Alsónémedi Nagyközség

A település teljes közigazgatási területe 49,07 km². A foglalkoztatottak arányát tekintve az aktív korú népességen belül az 50-55 %-os sávba esik. Kedvező, hogy a munkanélküliek aránya a gazdaságilag aktív népesség közül igen csekély, 3 % alatt van. Az összes foglalkoztatott között a mezőgazdaságban foglalkoztatottak száma igen nagyarányú. A 100 foglalkoztatottra jutó eltartottak száma 60-75 fő közé esik.

A helyi ellátórendszer iránti igényeket befolyásolja a lakosság korcsoport szerinti alakulása. A következő diagram azt mutatja, hogyan oszlik meg a lakosság összetétele korcsoportok szerint és mely korcsoport domináns a településen.

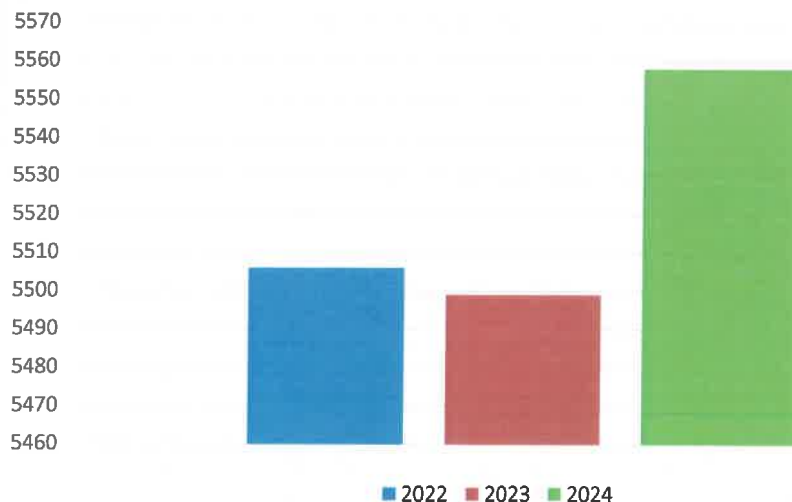

A településen az aktív korúak vannak többségében jelen, míg hozzájuk képest a kisgyermek és az idősek száma minimális. Az évek folyamán szembeötlő csökkenés vagy növekedés nem volt tapasztalható egyik korcsoportban sem.

2.4. Bugyi Nagyközség

Az országos főútvonalak és vasutak által nem érintett, 115,6 km² területű, 5.000 feletti lakosú nagyközség Budapesttől déli irányban mintegy 30 km-re az Ócsa - Kiskunlacháza és a Taksony - Dabas - Kunpeszér közötti utak kereszteződésében alakult ki. Északról dél felé, mintegy 25 km hosszú, 2-8 km széles sávban elnyúló területen fekszik. Nagy kiterjedését az magyarázza, hogy a település több középkori falu (Bugyi, Vány, Ráda, Ürbő) és mára elenyészett nevű birtok területét olvasztja magába.

Lakosságszám

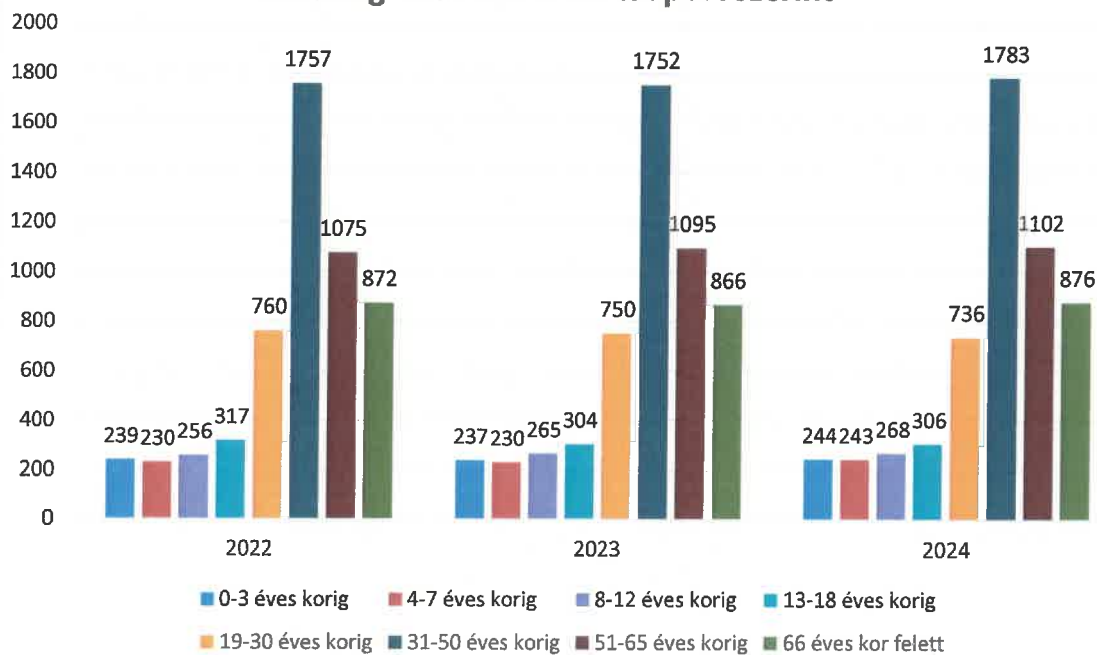

Forrás: saját szerkesztés

Bugyi Nagyközség lakosságszáma stabil, kis mértékű növekedést mutat.

A helyi ellátórendszer iránti igényeket befolyásolja a lakosság korcsoport szerinti alakulása. A következő diagramm azt mutatja, hogyan oszlik meg a lakosság összetétele korcsoportok szerint és mely korcsoport domináns a településen.

Lakosság összetétele korcsoport szerint

Forrás: saját szerkesztés

Bugyi településen is az aktív korúak vannak domináns többségben, azonban szembeötlő, hogy jóval nagyobb mértékben élnek a nagyközségben 51 év felettiak mint 18 éven aluliak. A fentiek alapján elmondható, hogy a település jellemzően elöregedő.

2.5. Szociális ellátórendszer a településeken

A segélyezési rendszer 2015. március 1-jei átalakításával összefüggésben az állam és az önkormányzatok közötti feladatmegosztás a szociális ellátások biztosítása területén átalakult.

A jegyzői hatáskörben lévő aktív korúak ellátásának megállapítása a járási hivatal hatáskörébe került, valamint a fenti időponttól nem állapítható meg lakásfenntartási támogatás és méltányossági közgyógyellátás, az önkormányzati segínyt pedig felváltotta a települési támogatás.

Fentiek alapján az aktív korúak ellátására, közgyógyellátásra és önkormányzati segélyre vonatkozó rendelkezéseket ki kellett emelni a helyi rendeletekből.

A települési támogatások keretében az önkormányzatok az általuk támogatandónak ítélt, rendeletükben szabályozott élethelyzetekre (rendkívüli helyzet, lakhatáshoz kapcsolódó rendszeres kiadások) nyújthatnak támogatást.

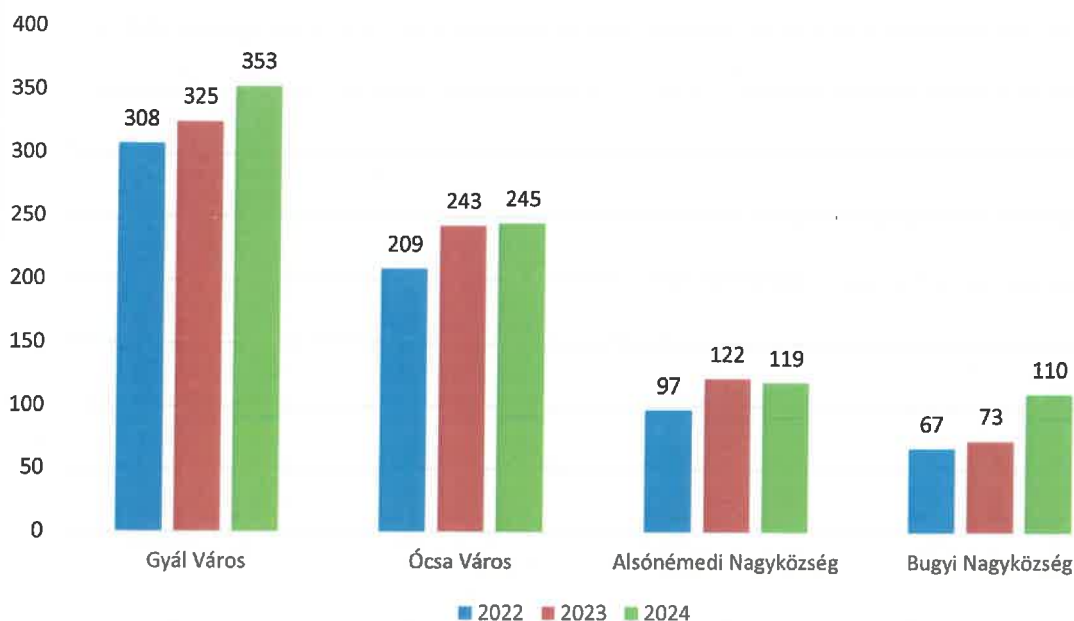
Annak eldöntése, hogy e támogatás keretében milyen célokra, mely feltételek teljesülése esetén milyen összegű támogatást nyújt, teljes mértékben az önkormányzat mérlegelési jogkörébe tartozik.

A szociális igazgatásról és szociális ellátásokról szóló 1993. évi III. törvény 45.§-a által szabott egyetlen kötelezettség az, hogy a képviselő-testület a létfenntartást veszélyeztető rendkívüli élethelyzetbe került, valamint az időszakosan vagy tartósan létfenntartási gonddal küzdő személyek részére rendkívüli települési támogatást köteles nyújtani.

A rendkívüli települési támogatásra vonatkozó szabályok megegyeznek az eddigi önkormányzati segélyre vonatkozó rendelkezésekkel.

Az önkormányzatok megalkották a pénzbeli és természetben nyújtható szociális, valamint a személyes gondoskodást nyújtó ellátásokról, valamint egyes kapcsolódó rendeletek módosítását, mely tartalmazza a lakhatási támogatás elnevezésű ellátási formát, melyet a megszűnő lakásfenntartási támogatás helyett vezettek be.

Nyilvántartott álláskeresők száma településenkénti bontásban

Forrás: saját szerkesztés

A fenti diagram alapján megállapítható, hogy Gyál és a társult települések vonatkozásában az álláskeresők száma stagnál, kis mértékű emelkedés megfigyelhető.

2.5.1 Pénzbeli és természetbeni ellátások Gyál településen

Gyál Város Önkormányzatának Képviselő-testülete az Alaptörvény 32. cikk (2) bekezdésében meghatározott eredeti jogalkotói hatáskörében, a szociális igazgatásról és szociális ellátásokról szóló 1993. évi III. törvény (továbbiakban: Szt.) 1. § (2) bekezdésében, 10. §-ában, 26. §-ában, 32. § (3) bekezdésében, 45. §-ában, 92. § (1)-(2) bekezdésében, 115. § (3) bekezdésében, 132. § (4) bekezdésében, a gyermekek védelméről és a gyámügyi igazgatásról szóló 1997. évi XXXI. törvény (továbbiakban: Gyvt.) 29. §-ában kapott felhatalmazás alapján, az Alaptörvény 32. cikk (1) bekezdés a) pontjában, a Magyarország helyi önkormányzatairól szóló 2011. évi CLXXXIX. törvény 13. § (1) bekezdés 8. és 8a. pontjában meghatározott feladatkörében eljárva megalkotta a 17/2022. (XI.25.) számú önkormányzati rendeletét (továbbiakban: szociális rendelet) az egyes szociális és gyermekjóléti ellátások helyi szabályairól.

Gyál Város Önkormányzatának Képviselő-testülete

➤ a szociális rendelet alapján:

- szociális tanulmányi ösztöndíjat,
- beiskolázási segélyt,
- lakhatási támogatást,

- **rendkívüli települési támogatást** nyújt, továbbá

- az Szt. alapján **rendkívüli települési támogatást** nyújt tekintet nélkül hatáskörére és illetékességére azon rászorulóknak, akinek élethelyzete a támogatás elmaradásával, életét, testi épségét veszélyezteti, továbbá gondoskodik azon elhunyt személy **közköltségen történő eltemettetéséről**, akinek nincs vagy nem lelhető fel eltemettetésre köteles hozzátartozója, vagy az eltemettetésre köteles személy a temetésről anyagi okok miatt nem képes gondoskodni.
- a Gyvt. alapján **rendszeres gyermekvédelmi kedvezményt** állapít meg és biztosítja a hátrányos és halmozottan hátrányos helyzetű gyermekek részére az ingyenes **szünidei étkeztetést**.
- a rászorultság függő támogatásokon túl Gyál Város Önkormányzatának Képviselő-testülete a *Magyarország helyi önkormányzatairól szóló 2011. évi CLXXXIX. törvény* (a továbbiakban: Möt.) 13.§ (1) bekezdés 8., 8a. pontjaiban meghatározott feladatkörében eljárva az **5/2017. (II.28.) önkormányzati rendeletével létrehozta a Gyáli Élet Programot**, melynek keretében teljes mértékben saját költségvetéséből finanszírozva, a gyáli polgárok életútjának patronálása céljából támogatási rendszert alapított és tart fenn.

Gyál városa átfogó, többféle támogatási formát kínál minden rászoruló személy számára. A helyi rendeletben szabályozott ellátások közül sok közvetlenül a leginkább szegényeket célozza (pl. szociális ösztöndíj, lakhatási támogatás, rendkívüli települési támogatás), míg mások a hátrányos helyzetű gyermekek oktatását és tanévkezdését segítik (pl. beiskolázási segély, rendszeres gyermekvédelmi kedvezmény, szünidei étkeztetés). Emellett a „Gyáli Élet Program” keretében univerzális, rászorultságtól független támogatások is működnek (baba-, óvoda- és iskolakezdési csomagok, középiskolai és egyetemista támogatás). Az alábbiakban rendszerezzük a támogatásokat, bemutatjuk és értékeljük azok szociális érzékenységet, kimutatjuk igénybevételi adatait és hatékonyságát, illetve javaslatot teszünk a jövőbeli módosításokra:

- **Szociális tanulmányi ösztöndíj** állapítható meg annak a 19. életévét be nem töltött alapkú vagy középfokú oktatási intézményben tanuló gyermeknek, valamint annak a 24. életévét be nem töltött állami fenntartású felsőoktatási intézményben nappali tagozaton - első diploma megszerzésére irányuló képzésben - tanuló fiatal felnőttnek, ha tanulmányi eredménye 4,5-es tanulmányi átlagot eléri, feltéve, hogy családjában az egy főre jutó havi jövedelem nem haladja meg a 65.000Ft-ot. A szociális tanulmányi ösztöndíj havi összege gyermekenként 10.000Ft.

Szociális tanulmányi ösztöndíjban részesültek száma (fő)

- **Beiskolázási segély** állapítható meg tanévenként egy alkalommal annak a gyermeknek, aki tanulmányait középfokú tanintézetben folytatja és családjában az egy főre jutó havi jövedelem

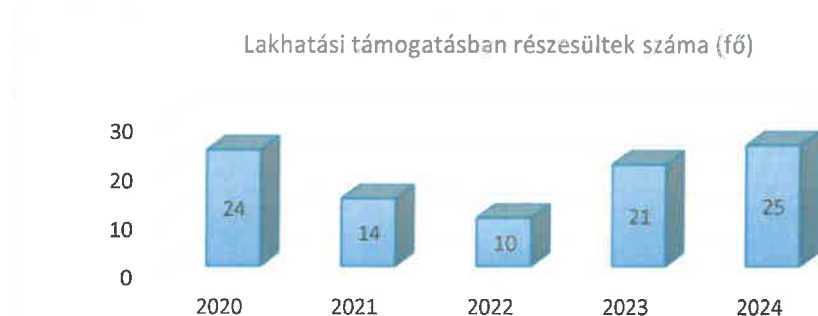
nem haladja meg a 65.000Ft-ot. A beiskolázási segély összege gyermekenként 15.000Ft, melyet természetbeni juttatásként, tanszer formájában nyújtunk.

- **Értékelés:** A támogatások erősen célzottak, csak a legalacsonyabb jövedelmű családokhoz jutnak el, ami magas fokú szociális érzékenységet mutat. Ugyanakkor a 4,5-ös tanulmányi átlag szigorú követelmény: csak a kiemelkedő tanulók részesülnek ösztöndíjban. Ez ösztönző lehet a tanulmányi munkára, de a rászorult, ám gyengébb eredményű diákok támogatását kizárja. A beiskolázási segély összege (15 000Ft) 2022. óta nem változott, és a csomag jelleg miatt a tanszer költségek csak részben fedezhetők.
- **Javaslatok:** Indokolt mérlegelni a jövedelmi határ legalább inflációkövető emelését (pl. évenkénti felülvizsgálat), mert a 65 000 Ft/fő korlát már rendkívül szűk kör. A 4,5-ös követelmény enyhítése (például 4,2 vagy 4,0 átlag) több hátrányos helyzetű tanulót bevonhatna. A segélyösszegek reálértékének megtartása érdekében érdemes megfontolni az ösztöndíj és a beiskolázási csomag mértékének emelését vagy kiegészítését.

- **Lakhatási támogatás** formájában települési támogatás állapítható meg a szociálisan rászorult személyeknek az általuk életvitelszerűen lakott gyáli lakás rendszeres fenntartási költségeinek viseléséhez. Lakhatási támogatásra az a kérelmező jogosult, akinek a háztartásában az egy főre jutó havi jövedelem nem haladja meg a 65.000Ft-ot., egyedül élő esetén a 85.000Ft-ot., feltéve, hogy a lakásfenntartás elismert költsége eléri vagy meghaladja a háztartás havi összjövedelmének 25%-át.

A lakásfenntartás elismert költségeként figyelembe vehető kiadások a lakbér, gáz-, áram-, víz- és csatornahasználati, szemétszállítási és fűtési díj költsége. A lakhatási támogatás mértéke havi 20.000Ft, mely a kérelem benyújtása hónapjának első napjától egy év időtartamra kerül megállapításra.

- **Értékelés:** A program a legkiszolgáltatottabb, alacsony jövedelmű háztartásokat célozza, s a 25%-os feltétel révén a tényleges terhet veszi figyelembe. Ugyanakkor a rászorultsági

szigorúan korlátozza a jogosultak körét. A fix havi 20 000 Ft sok esetben nem fedezi a valós költségek emelkedését (különösen infláció idején), ezért a támogatás reálértéke csökken.

- *Javaslatok:* A jövedelemhatár megemlése vagy indexálása növelné a lefedettséget, ami várhatóan sok új jogosultat vonna be. A támogatás mértékének felülvizsgálata (pl. emelése 25–30 000 Ft-ra) a lakhatás valódi terhére reagálna. Emellett javasolt a nyári/téli számlák helyett hosszabb időszak (pl. utolsó 12 hónap) figyelembevétele a költségek számításánál, hogy a folytonos rezsiköltségek jobban megjelenjenek.

- **Rendkívüli települési támogatás** a létfenntartást veszélyeztető rendkívüli élethelyzetbe került, valamint az időszakosan vagy tartósan létfenntartási gonddal küzdő személyek részére nyújt pénzbeli támogatást. Rendkívüli támogatás akkor állapítható meg, ha a kérelmező családjában az egy főre jutó havi jövedelem nem haladja meg a 65.000Ft-ot. Egyedül élő kérelmező, gyermekét egyedül nevelő szülő vagy más törvényes képviselő, illetve három vagy több gyermekes család esetében, továbbá, ha a családon belül valamely családtag tartós betegsége áll fenn, rendkívüli támogatás állapítható meg akkor is, ha a családban az egy főre jutó havi jövedelem nem haladja meg a 85.000Ft-ot.

A rendkívüli támogatás éves keretösszege családtagonként 15.000Ft, egyedül élő esetén 30.000Ft.

Elhunyt családtag eltemettetésének költségeihez való hozzájárulásként megállapított rendkívüli támogatás összege 50.000Ft.

A jogosultság vizsgálatánál, a 2017. évben történt rendeletmódosítás óta a rendkívüli élethelyzetet igazolni szükséges, ezzel az addig szinte „alanyi jogú” támogatás a valóban rendkívüli élethelyzetbe került személyeknek és családoknak nyújtott támogatássá vált.

Rendkívüli élethelyzet különösen:

- lakhatás elvesztése,
- a család jövedelmi viszonyaiban hirtelen bekövetkezett, váratlan és jelentős jövedelem kiesés,
- váratlan baleset, betegség, családtag 5 napot meghaladó kórházi kezelése,
- a lakáshoz tartozó olyan felszerelés, berendezés meghibásodása, szolgáltatás megszűnése, amelynek hiánya a család életminőségét jelentősen csökkenti, a kiskorú gyermek megfelelő ellátását veszélyezteti,
- a családnak bűncselekmény következtében pénz nélkül maradása,
- a krízishelyzetben lévő állapotos nő terhessége megszakítása, várandós anya gyermekének megtartása, a gyermek fogadásának előkészítése,
- a nevelésbe vett gyermek családjával való kapcsolattartása,
- elemi kár elhárítása,
- a gyermek családba való visszakerülése,
- az akut megbetegedésből eredő gyógyszeres szükséglet, mely a háziorvos által dokumentált és a gyógyszerár által kiállított névre szóló számlával igazolt gyógyszerköltség,

- a legfeljebb 3 havi közüzemi díjhátralék felhalmozódása, melyet önerőből és önhibáján kívül nem tud kiegyenlíteni,
- a nyugdíj vagy egyéb rendszeres pénzellátás kifizetése a jogosultság megállapításának elhúzódása miatt késik,
- a családot érintő olyan rendkívüli anyagi kiadás, mely létfenntartást veszélyeztető élethelyzetet idézett elő,
- a közeli hozzátartozó halálesete, stb.

A Képviselő-testület a rendkívüli támogatást méltányosságból, különösen indokolt esetben jogosultsági feltételektől és keretösszegtől függetlenül is nyújthatja, ha a kérelmező, illetve a család rendkívüli élethelyzetbe kerül, ami létfenntartását súlyosan veszélyezteti. A **méltányossági települési támogatás** évente kétszer, alkalmanként maximum 100.000Ft összegben állapítható meg.

A támogatottak számának alakulása jól mutatja a támogatási forma szükségességét. 2020. évben a COVID-járvány miatt 315 fő részesült támogatásban (kiugró érték) – tükrözi a megnövekedett krízishelyzeteket és az önkormányzat gyors segítségnyújtási reakcióját a koronavírusra. 2021. évben 181 főre esett vissza ez a szám, 2022. évben 164 főre, majd 2023. évben 176-ra és 2024. évben 193-ra nőtt újra. Ez a dinamika rugalmas reagálást jelez: a krízis elmúltával csökkent a támogatás igénybevétele, de az elmúlt két év enyhe emelkedése (feltételezhetően a magas infláció és megélhetési költségek miatt) azt mutatja, hogy a segítség továbbra is fontos.

- **Értékelés:** Ezen támogatási forma jól tükrözi a szociális érzékenységet, széleskörű okokat sorol fel a jogosultságra (pl. jövedelemkiesés, baleset, családi tragédia stb.), továbbá a méltányossági klauzulával még a szabályoktól is nagyobb rugalmasságra ad lehetőséget a testület Szociális és Egészségügyi Bizottsága részére. A kérelmezéshez szükséges igazolások sokszor nehezítik a gyors segítségnyújtást, de a rászorultság igazolásának követelménye elengedhetetlen ahhoz, hogy ne történjen meg indokolatlan kérelmezés. Azonban annak érdekében, hogy a segítségnyújtás mielőbb a rászorulóhoz eljusson, a kérelmezés elektronikusan is intézhető, a támogatás kifizetése bankszámlára is teljesíthető. A rendelkezésre álló keretösszegek (pl. 50 000 Ft temetésre, maximum 100 000 Ft „egyéb” krízisre) relatíve alacsonyok a valós költségekhez viszonyítva.
- **Javaslatok:** A gyors és rugalmas segélyezés fenntartása kulcsfontosságú. A keretösszegek emelése esetén nagyobb értékében, nagyobb segítség nyújtható.

- A rendszeres gyermekvédelmi kedvezményre való jogosultság megállapításának célja annak igazolása, hogy a gyermek szociális helyzete alapján jogosult a jogszabályban meghatározott gyermekétkeztetés normatív kedvezményének, illetve az ezzel együtt járó pénzbeli támogatásnak évi két alkalommal (augusztus 1-jei és november 1-jei állapot szerint) történő igénybevételére.

Rendszeres gyermekvédelmi kedvezményben részesültek száma(fő)

RGYVK egyszeri pénzbeli támogatásban részesülők átlagos száma (fő)

- **Értékelés:** A 2020–2024 közötti időszakban a rendszeres gyermekvédelmi kedvezményben részesülők száma Gyálon jelentős csökkenést mutatott: míg 2020-ban 487 fő részesült a támogatásban, addig 2024-re ez a szám 262 főre mérséklődött. Hasonló tendencia figyelhető meg az egyszeri pénzbeli támogatásban részesülők körében is, ahol a 2020–2022 közötti stabil időszak után 2023-ban számottevő visszaesés következett be. A két mutató párhuzamosan csökkenő tendenciát mutat, ami a rászoruló családok számának csökkenésére utalhat.
- **Javaslatok:** A 2023–2024-es évek adatai a kedvezményezettek számának stabilizálódását jelzik. Időszerű volna a támogatási rendszer központi feltételeinek és eljárásainak felülvizsgálata, valamint a rászoruló családok célzott tájékoztatása a jogosultsági lehetőségekről. Emellett célszerű olyan prevenciós és foglalkoztatási

programokat indítani, amelyek hosszú távon csökkenthetik a szociális támogatások iránti igényt.

- A gyermekvédelmi kedvezményhez kapcsolódóan a Gyvt. 21/c.§ (1) bekezdése alapján a hátrányos és halmozottan hátrányos helyzetű gyermekek részére, a szülő kérésére, a Gyál Városfejlesztési és Városüzemeltetési Kht. által üzemeltetett konyháján keresztül, 2016. tavasza óta biztosított az ingyenes **szünidei étkezés**.

Az étkeztetés igénybevételére évről-évre kevesebb igény jelentkezik, de a legrászorulóbb családok igénybe veszik a tanítási szünetek alatt a déli meleg étkezés lehetőségét.

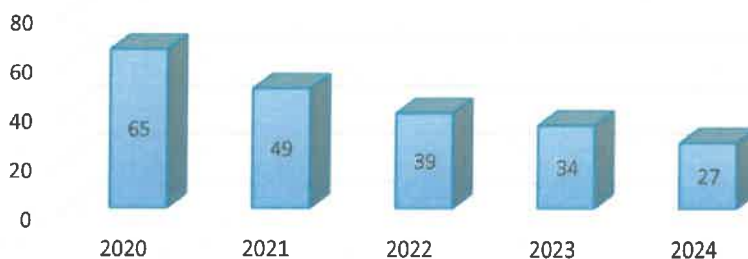
- **Értékelés:** A gyermekvédelmi támogatások rendszeresítése is szociális érzékenységet mutat, hiszen közvetlenül a legszegényebb családok gyermekeit célozza. A felmérések szerint ugyanaz a 300 körüli létszám használja ki az ingyenes szünidei étkezést; bár az igény évente csökkenő, a leginkább rászorulóknak továbbra is élnek a lehetőséggel. A gyakorlatban a Kormányhivatal felé történő rendszeres adatszolgáltatás biztosítja, hogy a jogosultak pontosan meg legyenek határozva.
- **Javaslatok:** A csökkenő RGYK-létszám felvetheti annak szükségességét, hogy felülvizsgálják a jogosultsági kritériumokat – nem esnek-e ki ebből a körből olyan családok, akik a valóságban még mindig rászorulnak? Javasolt szoros kapcsolatban maradni a családgondozókkal, iskolákkal, hogy senki se maradjon ki a támogatásból adminisztratív okból. Az ingyenes szünidei étkeztetés kapcsán érdemes évente felmérni a szükséges erőforrásokat és a program népszerűsítését: ha a költségek nőnek, mégsem vesz igénybe minden jogosult étkezést, akkor az oka lehet a bürokratikus igénylés vagy a tájékoztatás hiánya.

Felsőoktatási támogatások (BURSA Hungarica és Gyáli Egyetemista Program)

- A **BURSA Hungarica Felsőoktatási Önkormányzati Ösztöndíj Programhoz** (a továbbiakban: BURSA), annak bevezetése, azaz 2012. óta Önkormányzatunk minden évben csatlakozik. A BURSA az esélyteremtés érdekében a hátrányos helyzetű, szociálisan rászoruló fiatalok felsőfokú tanulmányait támogatja. A többszintű támogatási rendszer pénzügyi fedezetétől

jelenleg két forrás szolgál: a települési önkormányzati, valamint – a Kulturális és Innovációs Minisztérium finanszírozásával – a felsőoktatási intézményi költségvetésben megjelenő elkülönített forrás. A lényege a BURSA-nak, hogy az önkormányzatok által a sikeresen pályázó hallgatónak megállapított havi támogatási összeget az KIM azzal megegyező mértékben – havonta hallgatónként maximum 5.000 forinttal – egészíti ki. Így a hallgatók sikeres pályázat esetén félévente maximum 50.000 forint támogatáshoz juthatnak. Gyálon a maximális havi 5.000 forintot állapítjuk meg a sikeresen pályázó hallgatóknak. Habár a pályázat szociális alapú, Önkormányzatunk elsősorban azt kívánja méltányolni, hogy gyáli fiatal felsőoktatási tanulmányokat folytat, így valamennyi pályázó hallgató pályázatát támogattuk, és ez a jövőben is célkitűzéseink között szerepel.

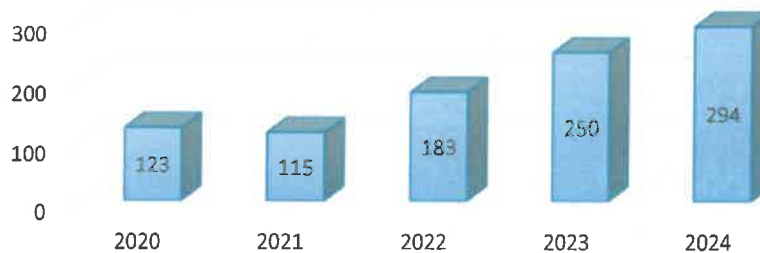
Bursa Hungarica ösztöndíjban részesültek száma (fő)

A támogatásra már hallgatói jogviszonnyal rendelkező hallgatók, illetve a középiskola utolsó éves, érettségi, és felvételi előtt álló tanulói pályázhatnak. A hallgatói jogviszonnyal rendelkezőknek a támogatás két, míg a középiskolás tanulóknak – sikeres felvételt követően – hat félévig jár, azokban a félévekben, amelyekben aktív hallgatói jogviszonnyal rendelkeznek.

- **Gyáli Egyetemista Program** keretében (mely a következő pontban részletezésre kerülő Gyáli Élet Program része) a Képviselő-testület támogatásban részesíti azokat a gyáli állandó lakóhellyel rendelkező felsőoktatásban tanulókat, akik az adott tanulmányi félévet legalább 25 kreditpont megszerzésével igazoltan teljesítették és a következő félévet megkezdték. A képzési idő utolsó félévében lévő diák esetében a jogosultság feltétele a diploma megszerzése.

Gyáli Egyetemista Programban támogatottak (fő)

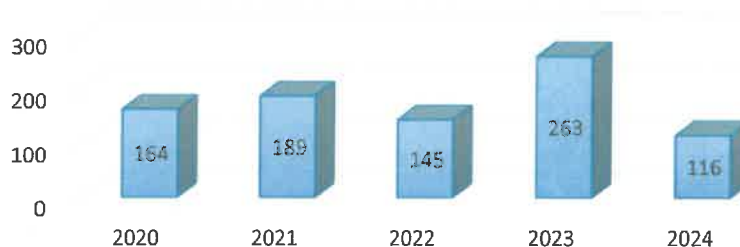
Az elmúlt öt évben jelentős összeggel támogattuk a felsőoktatásban tanulni vágyó gyáli fiatalokat. Célunk, hogy ez a támogatási összeg az elkövetkező öt évben se csökkenjen, és ezzel is segítsük a gyáli diplomások számának emelkedését.

- **Értékelés:** Ezek a programok hosszú távon a társadalmi mobilitást és a magasabb iskolai végzettség megszerzését ösztönzik, szociális érzékenységgel párosulva. Minden sikeres pályázót támogatunk, tekintettel a helyi kötődésre. A 5 000 Ft/hó azonban a mai egyetemi költségek mellett viszonylag csekély támogatás. A Gyáli Egyetemista Program egyösszegű, motiváló juttatás, de a teljes képzési költségekhez szintén kis mértékben járul hozzá.
- **Javaslatok:** A képzési költségek emelkedése okán mérlegelendő a támogatások összegének emelése, amennyiben a költségvetés engedi. Az életpálya-elképzeléseket, esetleg további tanácsadással, önkormányzati gyakornoki programmal támogatni.

A Gyáli Élet Program támogatásai, rászorultságtól független támogatások:

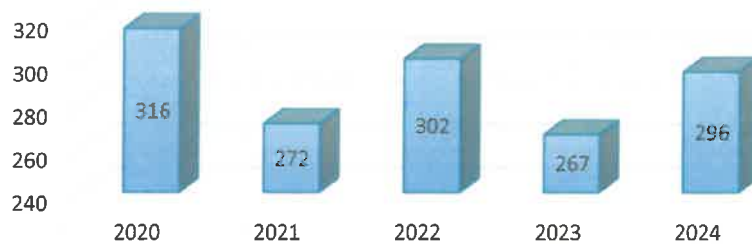
Gyáli Babaköszöntő Program keretében az Önkormányzat azon gyáli, állandó lakóhellyel rendelkező gyermekek neveléséhez kíván hozzájárulni, akik 2016. december 1. napján vagy azt követően születtek, és legalább az egyik szülőjük/törvényes képviselőjük a gyermek születését megelőzően három hónapja folyamatosan bejelentett gyáli állandó lakóhellyel rendelkezik és életvitelszerűen Gyálon is él. A támogatás formája egyszeri 30 400 Ft értékű csomag, amely gyermekruházatot, babaápolási szereket és más, a gyermek gondozását segítő tárgyakat tartalmaz.

Gyáli Babaköszöntő Programban támogatottak (fő)

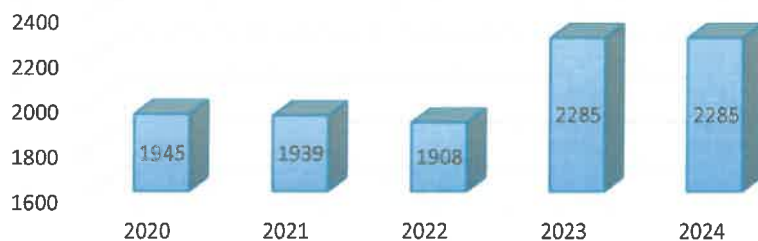
Gyáli Óvodakezdési Program keretében a Képviselő-testület azon gyermekek neveléséhez, óvodakezdéséhez kíván hozzájárulni, akik Gyálon működő intézményben létesítenek első alkalommal óvodai jogviszonyt, vagy nem Gyálon működő intézményben történik az óvodakezdés, ugyanakkor a gyermek és legalább egyik szülő gyáli állandó bejelentett lakóhellyel rendelkezik és életvitelszerűen Gyálon is él. A támogatás egyszeri 23 500 Ft értékű csomag az óvodát kezdő gyáli gyermekek szüleinek, melyben óvodai zsák, ágynemű, rajzeszközök és egyéb óvodai eszközök találhatóak.

Gyáli Óvodakezdési Programban támogatottak (fő)

Gyáli Tanévkezdési Program keretében a Képviselő-testület azon gyermekek általános iskolai tanulmányaihoz kíván hozzájárulni, akiknél a tanulói jogviszony Gyálon működő intézménnyel áll fenn, vagy nem gyáli intézményben történik az oktatás, ugyanakkor a gyermek és legalább az egyik szülő gyáli állandó bejelentett lakóhellyel rendelkezik és életvitelszerűen Gyálon is él. A támogatás formája az általános iskola 1-8. évfolyama tanulói számára biztosított 24 500 Ft értékű tanszercsomag.

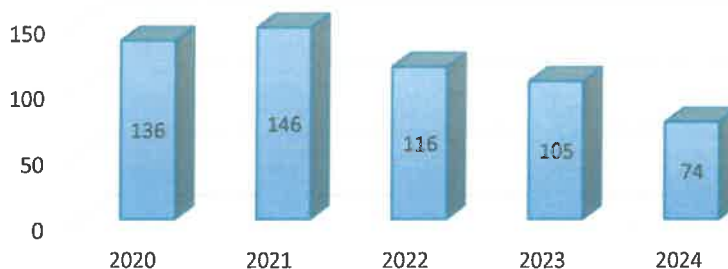
Gyáli Tanévkezdési Programban támogatottak (fő)

Gyáli Középiskola Program keretében a Képviselő-testület a középiskolai tanulmányait első alkalommal gyáli középiskolában kezdő, 16. életévét be nem töltött diákot, alanyi jogon, egyszeri 9 500 Ft értékű csomaggal támogatja. A középiskola első évfolyamos diákjai A/6 jegyzetfüzet, powerbank, fedeles pohár, tollak, ceruzák, termékekből álló csomagot kaptak, 9 500 Ft értékben Összesen 75 csomag került kiosztásra, így a Gyáli Középiskolai Program keretében 712 500 Ft költséget viselt Önkormányzatunk. 2024. évben az általános iskola végzős diákjai: 16 GB-os pendrive, biciklis lámpaszett, kulacs, kitűző és tornazsák termékekből álló csomagot kaptak.

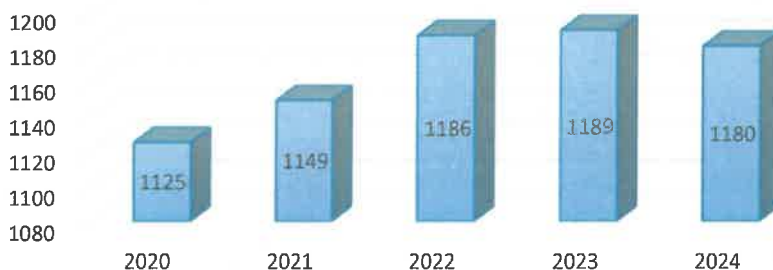
Gyál Város Önkormányzata a házasság intézményének elkötelezett támogatója. A **Házasulandók Program** keretében a Képviselő-testület első házasságkötésük alkalmából egyszeri 50.000.- Ft értékű támogatást nyújt azoknak, akik közül legalább az egyik fél a házasságkötés időpontját közvetlenül megelőzően legalább 1 évig gyáli állandó bejelentett lakóhellyel rendelkezik, a házasulandó felek Gyálon kötnek házasságot és életvitelszerűen Gyálon is élnek.

Gyáli Házasulandók Programban résztvevők száma (fő)

Az Önkormányzat kérelemre mentességet biztosít a **hulladékszállítási közszolgáltatási díj** megfizetése alól azon, 65. életévüket betöltött egyedül, vagy házastárssal Gyálon élő személyeknek, akik a háztartási hulladék gyűjtéséhez 60, 110 vagy 120 liter űrmértékű gyűjtőedényt vesznek igénybe. A mentesség az arra jogosultat a 65. életéve betöltését követő negyedév 1. napjától illeti meg. Ezen támogatási forma a nyugdíjas korosztály számára nyújt rezsiköltséget csökkentő segítséget rászorultságtól függetlenül.

65 év felettiek hulladékdíj mentessége (fő)

➤ **Értékelés:** A Gyáli Élet Program juttatásai nem rászorultságtól függőek. Éppen ezért erősítik a családok, egyének támogatását és a helyi közösség összetartását: minden gyáli gyermek ugyanolyan szintű alapfelszerelést kap, ami pozitív üzenet a szociális egyenlőtlenségek enyhítésére. Ugyanakkor a költségvetési terhek jelentősek. A programok szociális érzékenysége abban rejlik, hogy esélyteremtőként és a családok anyagi teherének csökkentéseként nyújt segítséget.

➤ **Javaslatok:** E programok fenntartása indokolt, mivel a cél a város népességmegtartása és a családok támogatása. Jó gyakorlat szerint továbbra is érdemes rendszeresen elemezni a juttatások költséghatékonyságát – például a csomagok tényleges piaci értékét és hasznosságát –, hogy biztosan a legfontosabb tételeket tartalmazzák. Az egyetemistáknak adott juttatásnál pedig célszerű nyomon követni, javítja-e ez a diplomások arányát és

Összegzés és jövőbeli javaslatok

Összességében Gyál Város önkormányzata minden támogatási területen érezhető szociális érzékenységet mutat: a leginkább rászorulóknak (alacsony jövedelműek, krízisben élők, halmozottan hátrányos helyzetű gyermekek) számára számos ellátást kínál, és esetenként méltányosságból a szabályokon felül is segítséget nyújt. A COVID-válságra adott válasz – a rendkívüli támogatottak számának ugrásszerű növekedése – azt mutatta, hogy az önkormányzat képes gyorsan reagálni és forrást biztosítani a nehézségek enyhítésére. A rendszeres és kötelező jogosultság felülvizsgálatok révén elkerülhetőek a jogosulatlan ellátásokat.

Ugyanakkor a támogatási küszöbök és összegek nagyrészt változatlanok, ami a mai gazdasági helyzetben esetenként túl alacsony lefedettséget eredményez. Ezért fontos javaslat annak vizsgálata, hogy indexálni kell-e a jövedelemhatárokat és a támogatási összegeket az infláció vagy az állami minimáljövedelmek alapján. Továbbra is biztosítani kell, hogy a bürokrácia ne vesse vissza a valóban rászorulóknak eljárását (teljeskörű, részletes tájékoztatás, elektronikus ügyintézés). A megvalósításra javasolt módosításoknak a lakosság tényleges szükségleteit és a családok anyagi helyzetének alakulását kell tükrözniük: ha a gazdasági nehézségek fokozódnak, nagyobb rugalmassággal és forrásokkal kell reagálni a szociális támogatások bővítésével vagy új szolgáltatások indításával.

Mindezekkel Gyál Város megőrizheti a szociális érzékenységet és a családok támogatását, miközben a források optimális elosztására is figyel. A mostani rendszer alapjaiban helyes irányt képvisel, ugyanakkor a fentiek szerint finomhangolva, az épp zajló társadalmi és gazdasági helyzetek okozta változásokra is jól reagáló szociális támogató segítséget tudunk nyújtani.

Kertváros Szociális Központ által nyújtott szolgáltatások a kistérség területén

Intézmény bemutatása

1. Alapítás

„Kertváros” Gyáli Kistérség Többcélú Önkormányzat Társulásának Tanácsa hozta létre a „Kertváros” Gyáli Kistérség Szociális és Családvédelmi Központját 26/2007. számú határozata alapján.

A „Kertváros” Önkormányzati Társulás Társulási Tanácsa 13/2013. (IV.25.) számú TT határozatával 2013.07.01. napján a fenti intézmény jogutódjaként nevezte meg „Kertváros” Szociális és Családvédelmi Központot.

2016.01.01. napjától a Társulási Tanács 18/2015. (XI.7.) számú TT határozatával ismételtlen átnevezte intézményünket Kertváros Szociális Központra.

2. Alaptevékenység, illetékességi terület

Intézményünk szakágazati megnevezése: M.n.s. egyéb szociális ellátás bentlakás nélkül.

Alaptevékenységünk:

- szociális alapszolgáltatások
- család- és gyermekjóléti szolgáltatások

Kormányzati funkciói megnevezés alapján:

- Család- és gyermekjóléti szolgáltatás
- Család- és gyermekjóléti központ
- Szociális étkeztetés
- Házi segítségnyújtás
- Jelzőrendszeres házi segítségnyújtás
- Idősek nappali ellátása
- Demens betegek nappali ellátása

Illetékességi területünk szakfeladatok szerint:

- Szociális alapszolgáltatások (kivéve szociális étkeztetés): Alsónémedi, Bugyi, Gyál és Ócsa város teljes közigazgatási területe (továbbiakban: társulás illetékességi területe),
- Szociális étkeztetés: Gyál Város közigazgatási területe,
- Család- és gyermekjóléti szolgálat: a társulás illetékességi területe,
- Család- és Gyermekjóléti Központ: Gyál Járás közigazgatási területe (Alsónémedi, Felsőpakony, Gyál és Ócsa),
- Idősek nappali ellátása és demens betegek nappali ellátása: Gyál Város közigazgatási területe.

3. Tevékenységi kör

Család- és Gyermekjóléti Szolgálat:

A szociális igazgatásról és a szociális ellátásokról szóló 1993. évi III. tv. (a továbbiakban Szt.) és a végrehajtáshoz kapcsolódó jogszabály alapján, valamint az 1997. évi XXXIII. tv. (a továbbiakban Gytv.) és a végrehajtáshoz kapcsolódó jogszabály alapján látjuk el feladatainkat a társult településeken.

A településeken az ellátotti kör azonosnak mondható: többgyermekes, napi megélhetési problémákkal küzdő családok, roma népesség, aktív korú nem foglalkoztatottak, ellátásra szoruló idősek, mentális gondokkal, fogyatékkal élők.

Az Szt. rendelkezései értelmében a családsegítés a szociális vagy mentálhigiénés problémák, illetve egyéb krízishelyzet miatt segítséget kérő, igénylő személyek, családok számára az ilyen helyzetet

eredményező okok megelőzése a krízishelyzet megszüntetése, valamint az életvezetési képesség megőrzése céljából nyújtott szolgáltatás.

A családsegítés keretében biztosítani kell a szociális, az életvezetési és a mentálhigiénés tanácsadást, a családgondozást, így a családban jelentkező működési zavarok, illetve konfliktusok megoldásának elősegítését, a veszélyeztetettséget és a krízishelyzetet észlelő jelzőrendszer működését. Ennek keretében szükséges a szociális és egészségügyi szolgáltatók, az oktatási intézmények, a gyermekjóléti szolgálat, a pártfogó felügyelői és jogi segítségnyújtó szolgálat, valamint a társadalmi szervezetek, egyházak és magánszemélyek részvételének biztosítása a megelőzésben, a humán jellegű civil kezdeményezések elősegítése és a közösségfejlesztés. A tevékenység kiterjed a tartós munkanélküliek, a fiatal munkanélküliek, az adósságtérhekkel és lakhatási problémákkal küzdők, a fogyatékossgal élők, a krónikus betegek, a szenvedélybetegek, a pszichiátriai betegséggel küzdők, illetve egyéb szociálisan rászorult személyek és családtagjaik részére tanácsadás nyújtására. Lényeges feladat a családokon belüli kapcsolattartás, közösség építő és megtartó programok és szolgáltatások, valamint a nehéz élethelyzetben lévő családokat támogató, segítő szolgáltatások biztosítása.

A családsegítés keretében végzett tevékenységnek az igénybe vevő érdekében - mások jogainak sérelme nélkül - a szükséges mértékig ki kell terjednie a kliens környezetére, különösen családjának tagjaira.

Az ellátás igénybevételének módja:

Önkéntesen vagy észlelő - és jelzőrendszeren keresztül, minden megkülönböztetés nélkül- kor, nem, vallási hovatartozás - vehető igénybe a személyes gondoskodás körébe tartozó alapellátás.

Az igénybevétel feltételei:

A jogszabályok által előírt kötelező feladatok és szolgáltatások ingyenesek.

A felsoroltak esetében a szolgáltatás *alanyi jogon* vehető igénybe, abból *senki ki nem zárható ki*.

Család- és Gyermekjóléti Központ

A Gyvt. és a végrehajtáshoz kapcsolódó jogszabály alapján nyújtjuk szolgáltatásainkat a Gyáli Járás közigazgatási területén (Alsónémedi, Felsőpakony, Gyál és Ócsa).

A hatályos jogszabályoknak megfelelően a gyermekjóléti központ is önálló szakmai egységként történő működése biztosított.

A gyermekjóléti szolgáltatásnak, mint a személyes gondoskodást nyújtó gyermekjóléti alapellátásnak, hozzá kell járulnia a gyermek testi, értelmi, és erkölcsi fejlődésének, jólétének, családban történő nevelkedésének elősegítéséhez, a veszélyeztetettség megelőzéséhez és a már kialakult veszélyeztetettség megszüntetéséhez, valamint a gyermek családból történő kiemelésének

megelőzéséhez. Ezt a Központ esetmenedzserei, tanácsadója személyes segítő kapcsolat keretében, a szociális munka módszereinek és eszközeinek felhasználásával valósítják meg.

A Család- és Gyermekjóléti Központ elsősorban a gyermekek védelmét, egészséges testi, lelki fejlődésének elősegítését tartja legfontosabb feladatának, de nem hagyja figyelmen kívül az olyan társadalmi problémákat, amelyek a családon keresztül hatnak a gyermekekre (iskolázatlanság, munkanélküliség, szenvedélybetegség).

A Gyvt., valamint a 15/1998. (IV.30.) NM rendelet alapján a Család- és Gyermekjóléti Központ az általános szolgáltatási feladatain túl a gyermek családban történő nevelkedésének elősegítése, veszélyeztetettségének megelőzése érdekében, a gyermek igényeinek és szükségleteinek megfelelő alábbi **speciális szolgáltatásokat**, programokat nyújtja:

- **Kapcsolattartási ügyelet:** A gyermek és a kapcsolattartásra jogosult szülő vagy más kapcsolattartásra jogosult személy számára a találkozásra, együttlétre alkalmas semleges hely biztosítása. Konfliktuskezelő, segítő szolgáltatást nyújt az érintettek kérésre, illetve a Kormányhivatal kezdeményezésére gyermekvédelmi közvetítői eljárást (mediációt) biztosít.
- **Készenléti szolgálat:** A Család- és Gyermekjóléti Központ nyitvatartási idején túl felmerülő krízishelyzetekben történő azonnali segítség, tanácsadás vagy tájékoztatás nyújtása. A készenléti szolgálat egy állandóan hívható, közismert telefonszám biztosításával került megszervezésre úgy, hogy a készenléti levő munkatárs szakszerű segítséget ad, vagy ilyen segítséget mozgósít.
- **Pszichológiai tanácsadás:** A központnál és a szolgálatnál jelentkező egyének és családok számára igény és lehetőség szerint pszichológiai konzultációt nyújt. Ennek során elvégzi a pszichológiai explorációt és szükség szerint pszichológiai tesztvizsgálatot végez. Igény szerint bekapcsolódik a családsegítők és az esetmenedzserek által végzett gondozási folyamatba.
- **Jogi tanácsadás:** az intézmény a kliensek részére ingyenes jogi tanácsadást biztosít, előre egyeztetett időpontban érdekképviselő nélkül.
- **Óvodai és iskolai szociális segítség:** A gyermek veszélyeztetettségének megelőzése érdekében a szociális segítő munka eszközeivel támogatást nyújt a köznevelési intézménybe járó gyermekeknek, a gyermekek családjának és a köznevelési intézmény pedagógusainak. Az óvodai és szociális segítő egyéni, csoportos és közösségi szociális munkát végez, valamint szükség szerint segítséget nyújt a köznevelési intézménynek ifjúságvédelmi feladatainak ellátáshoz.
- **Mediáció:** Családi mediáció célja a konfliktuskezelés, melynek eredményeképpen pl.: házastársak, családok megoldják a kapcsolatukban jelentkező problémákat. Speciális segítség a válás folyamatában, alapvető kérdéseiben. Támogatást nyújt a válás utáni terhelt állapot lezárásban, hogy minél előbb túljussanak az érintettek a fájdalmas eseményeken. A Család- és Gyermekjóléti Központ a mediációt az intézményen belül biztosítja a kliensek számára, előre egyeztetett keretek közt, a szakemberrel együttműködési megállapodás alapján.

- **Családterápia, családkonzultáció:** A családkonzultáció olyan szakmailag kvalifikált tevékenység, amely az egyén és a család interperszonális kapcsolataival foglalkozik. Családkonzultációra a mindennapi élet általános kérdéseiben elakadt emberek jelentkezhetnek, akik klinikai értelemben nem betegek, és akikben él a változás igénye. Segítséget kérhetnek az igénybevevők életvezetési nehézségekben, a partnerkapcsolat, és a családi élet során felmerülő konfliktusaik megoldásában. Családterápia: Olyan pszichoterápiás módszer, mely megpróbálja feltárni és enyhíteni a család rendszerén belül összefonódó érzelmi problémákat úgy, hogy segít a diszfunkcionális kapcsolati minták megváltoztatásában.
- **Szociális diagnózis:** A család vagy egyén helyzetének átfogó vizsgálata alapján elkészíti az igénybe venni javasolt szociális szolgáltatásokat meghatározó szociális diagnózist. Az ellátottnak ezen szolgáltatás abban nyújt segítséget, hogy pontosan meghatározhatóvá válik a probléma és annak megoldásához szükséges szolgáltatás.

Szociális Alapszolgáltatások

Az Szt. a gondozási szükséglet, valamint az egészségi állapoton alapuló szociális rászorultság vizsgálatának és igazolásának részletes szabályairól szóló 36/2007. (XII. 22.) SZMM rendelet és a személyes gondoskodást nyújtó szociális intézmények szakmai feladatairól és működésük feltételeiről szóló 1/2000. (I. 7.) SzCsM rendelet alapján a társult településeken nyújtunk házi segítségnyújtást és jelzőrendszeres házisegítségnyújtást, Gyál város közigazgatási területén belül pedig ezeken túl szociális étkeztetést és idősek nappali ellátását.

Házi segítségnyújtás

A szolgáltatást igénybe veheti az a személy, aki

- hatvanötödik életévét betöltötte és egyedül él,
- hetvenedik életévét betöltötte és lakóhelye közműves vízellátás vagy fűtés nélküli
- hetvenötödik életévét betöltötte, vagy
- egészségi állapota miatt átmeneti jelleggel - időszakosan vagy tartósan - a lakását nem képes kíséret nélkül elhagyni, háztartási tevékenységeit nem, vagy részlegesen képes ellátni.

Az igénylő saját lakókörnyezetében biztosítjuk akár napi szinten az önálló életvitel fenntartása érdekében szükséges ellátást, illetve a házi segítségnyújtás keretében szociális segítséget vagy - a szociális segítség tevékenységeit is magába foglaló - személyi gondozást.

A „Kertváros” Önkormányzati Társulás 2018. május 1. napjától az intézményi térítési díj összegét 1.440.- Ft/óra-ban határozata meg, melyen azóta nem változtatott.

Jelzőrendszeres házi segítségnyújtás

Saját otthonukban élő, egészségi állapotuk és szociális helyzetük miatt rászoruló, a segélyhívó készülék megfelelő használatára képes időszerű vagy fogyatékos személyek, illetve pszichiátriai betegek számára nyújtott szolgáltatás a krízishelyzetek elhárítása érdekében.

Hétköznap munkaidőben, 8:00 – 16:00 óráig egy fő gondozónő látja el a jelzőrendszeres házi segítségnyújtást a társult településeken. Munkaidő után, hétvégén, illetve ünnep és munkaszüneti napokon 12 fő készenléti gondozónő látja el a szakmai feladatot 5 körzetben párosával, egymást váltva.

A szolgáltatás a társult települések területén jelenleg térítésmentes.

Szociális étkeztetés

Intézményünk azoknak a szociálisan rászorult személyek számára biztosít napi egyszeri meleg étkezést, akik:

- 65. életévüket betöltötték, vagy
- életkorra tekintet nélkül, akik
 - egészségi állapotuk,
 - fogyatékoságuk, pszichiátriai betegségük,
 - szenvedélybetegségük, vagy
 - hajléktalanság miatt önmaguk, illetve eltartottaik részére tartósan vagy átmeneti jelleggel nem képesek biztosítani.

Az étkeztetés és a házhoz szállítás igénybevétele térítési díjfizetés köteles.

Gyál Város Önkormányzata 17/2022. (XI.25.) számú önkormányzati rendelete szabályozza Gyál városában a szociális étkezés biztosítását, annak térítési díját, valamint a szállítási díjat. A szociális étkeztetést az önkormányzati rendeletben meghatározott intézményi térítési díj alapul vételével megállapított személyi térítési díj ellenében biztosítja az Intézmény a törvényben meghatározott jogosulti körnek.

Idősek nappali ellátása (Idősek Klubja)

A szolgáltatást elsősorban saját otthonukban élő, tizennyolcadik életévüket betöltött, egészségi állapotuk vagy idős koruk miatt szociális és mentális támogatásra szoruló, önmaguk ellátására részben képes személyek részére biztosít lehetőséget a napközbeni tartózkodásra, társas kapcsolatokra, valamint az alapvető higiéniai szükségleteik kielégítésére, továbbá igény szerint megszervezi az ellátottak - ide nem értve az idős személyeket - napközbeni étkeztetését.

Az 1/2000. (I. 7.) SzCsM rendelet 84/A §-a előírásainak betartásával intézményünkben a demens személyek nappali ellátást is biztosítjuk.

Jelenleg engedélyezett férőhelyek száma 25 fő.

A szolgáltatás igénybevétele térítésmentes, kivéve az egyszeri meleg étkezést igénybevevők számára, akik a szociális étkeztetés térítési díját kötelesek megfizetni.

4. Szolgáltatásaink igénybevétele 2024. évben

Család- és Gyermekjóléti Szolgálat településenként

Gyál Város:

2019. év végén a családok száma együttműködési megállapodással 32 volt, ehhez képest 2024. év végéig ahogyan a lenti táblázat is mutatja háromszoros növekedés tapasztalható. Együttműködési megállapodás nélkül 2019. év végén 106 családdal álltunk kapcsolatban, 2024. év végére 306 családdal, szintén háromszoros növekedést mutat. Ezen számadatok egyrészt a lakosságszám növekedésével vannak összefüggésben és sajnos azzal, hogy a jelzőrendszer még nem működik hatékonyan.

Sor-szám	Igénybevétel módja	Nem, életkor	0-2	3-5	6-13	14-17	18-24	25-34	35-49	50-61	62 éves és idősebb	Összesen: (a-i)	Családok száma
			éves										
			a	b	c	d	e	f	g	h	i	j	k
01	Együttműködési megállapodás alapján	Férfi	3	6	39	23	13	19	27	4	2	136	
02		Nő	4	9	35	21	7	21	17	3		117	
03		Összesen (01+02 sor)	7	15	74	44	20	40	44	7	2	253	69
04		Ebből (03-ból): központ által továbbított/ központtól érkező			2	1		3	1			7	2
05	Nem együttműködési megállapodás alapján	Férfi	16	22	99	41	19	30	83	31	19	360	
06		Nő	13	28	87	56	30	53	107	40	33	447	
07		Összesen (05.+06.sor)	29	50	186	97	49	83	190	71	52	807	306
08		ebből (07-ből): a gyermekvédelmi gondoskodás keretében tartozó hatósági intézkedésbe bevont személyek											
09		ebből (07-ből): központ által továbbított/központtól érkező											
10		ebből (07-ből): egyszeri alkalommal		5	15	8	7	5	26	8	9	83	
99	Összesen (03+07.sor)		36	65	260	141	69	123	234	78	54	1 060	375

Forrás: saját szerkesztés

Ócsa Város:

2019. óta 31 családdal állunk kapcsolatban együttműködési megállapodással, mely stagnál. Együttműködési megállapodás nélkül 2019-ben 106 családdal álltunk kapcsolatban, azonban 2024-re ez a szám 87-re csökkent. Ezen adatok jelzik, hogy Ócsa városában sikeresen helyreállt a jelzőrendszer működése és sokkal hatékonyabban tudjuk feladatainkat ellátni és segíteni a helyi lakosokat.

Sor-szám	Igénybevétel módja	Nem, életkor	0-2	3-5	6-13	14-17	18-24	25-34	35-49	50-61	62 éves és idősebb	Összesen: (a-l)	Családok száma		
			éves												
			a	b	c	d	e	f	g	h	i			j	k
01	Együttműködési megállapodás alapján	Férfi	2	4	11	8	1	6	10	2	1	45	31		
02		Nő	4	3	13	7	1	7	17	2	1	55			
03		Összesen (01+02 sor)	6	7	24	15	2	13	27	4	2	100			
04		Ebből (03-ból): központ által továbbított/ központtól érkező													
05	Nem együttműködési megállapodás alapján	Férfi	3	8	18	10	5	4	30	3	4	85	87		
06		Nő	1	10	16	13	6	8	42	3	7	106			
07		Összesen (05.+06.sor)	4	18	34	23	11	12	72	6	11	191			
08		ebből (07-ből): a gyermekvédelmi gondoskodás keretébe tartozó hatósági intézkedésbe bevont személyek													
09		ebből (07-ből): központ által továbbított/központtól érkező													
10		ebből (07-ből): egyszeri alkalommal		2	12	3	3	2	17	2		41			
99		Összesen (03+07.sor)	10	25	58	38	13	25	99	10	13	291	118		

Forrás: saját szerkesztés

Alsónémedi Nagyközség:

2019. év végén 82 családdal álltunk kapcsolatban együttműködési megállapodással, ez 2024. év végére lecsökkent 12-re. Együttműködési megállapodás nélkül 2019. év végén 66 családdal álltunk kapcsolatban 2024. év végére ez a szám is 50-re csökkent. A fenti adatok ugyanazt támasztják alá, mint Ócsa város vonatkozásában, hogy a jelzőrendszer hatékony és ezáltal a segítő munka is eredményesebb.

Sor-szám	Igénybevétel módja	Nem, életkor	0-2	3-5	6-13	14-17	18-24	25-34	35-49	50-61	62 éves és idősebb	Összesen: (a-l)	Családok száma
			éves										
			a	b	c	d	e	f	g	h	i	j	k
01	Együttműködési megállapodás alapján	Férfi		1	6	1		1		2		11	
02		Nő			3	3	1	1	1	2		11	
03		Összesen (01+02 sor)		1	9	4	1	2	1	4		22	12
04		Ebből (03-ból): központ által továbbított/ központtól érkező						2				2	1

05	Nem együttműködési megállapodás alapján	Férfi	2	8	8	6	8	2	13	5	2	54	50
06		Nő	3	3	13	7		7	26	2		61	
07		Összesen (05.+06.sor)	5	11	21	13	8	9	39	7	2	115	
08		ebből (07-ből): a gyermekvédelmi gondoskodás keretébe tartozó hatósági intézkedésbe bevont személyek			1	2						3	3
09		ebből (07-ből): központ által továbbított/központtól érkező											
10		ebből (07-ből): egyszeri alkalommal	1	3	2	2	2	1	9	1		21	
99		Összesen (03.+07.sor)	5	12	30	17	9	11	40	11	2	137	62

Forrás: saját szerkesztés

Bugyi Nagyközség:

2019. év végén 58 családdal álltunk kapcsolatban együttműködési megállapodással, mely 2024. év végére 28-ra csökkent. Együttműködési megállapodás nélkül 2019. év végén 180 családdal álltunk kapcsolatban 2024. év végére 104 családdal. A fenti csökkenések, mint az előző két település vonatkozásában itt is a jelzőrendszer megfelelő működésének következtében elért eredményes munkánkat tükrözi.

Sor- szám	Igénybevétel módja	Nem, életkor	0-2	3-5	6-13	14-17	18-24	25-34	35-49	50-61	62 éves és idősebb	Összesen: (a-l)	Csalá- dok száma	
			éves											
			a	b	c	d	e	f	g	h	i	j	k	
01	Együtműködési megállapodás alapján	Férfi	2	2	9	4	1	5	7	4	1	35		
02		Nő	4	5	13	8	2	5	16	3	2	58		
03		Összesen (01+02 sor)	6	7	22	12	3	10	23	7	3	93		28
04		Ebből (03-ból): központ által továbbított/ központtól érkező												
05	Nem együtműködési megállapodás alapján	Férfi		3	7	4	5	5	10	15	15	64		
06		Nő	1	2	7	2	3	10	23	10	20	78		
07		Összesen (05.+06.sor)	1	5	14	6	8	15	33	25	35	142		104
08		ebből (07-ből): a gyermekvédelmi gondoskodás keretébe tartozó hatósági intézkedésbe bevont személyek												
09		ebből (07-ből): központ által továbbított/központtól érkező				2						2	2	
10		ebből (07-ből): egyszeri alkalommal			3	4	3	5	12	11	21	59		
99	Összesen (03+07.sor)		7	12	36	18	11	25	56	32	38	235	132	

Forrás: saját szerkesztés

Család- és Gyermekjóléti Központ

2019. év végén a speciális szolgáltatásokat igénybevevők száma összesen 345 fő volt, 2024. év végére ez megugrott 936 főre. Ez leginkább annak köszönhető, hogy a lakosság körében elterjedt szolgáltatásaink híre és megfelelő szakmai felkészültséggel rendelkező szakembereket sikerült foglalkoztatnunk mind mediátorként, jogi tanácsadóként vagy akár válás- és családterapeutaként.

Sor-szám	Igénybevétel módja	Nem, életkor	0-2	3-5	6-13	14-17	18-24	25-34	35-49	50-61	62 éves és idősebb	Összesen: (a-i)		
			éves											
			a	b	c	d	e	f	g	h			i	j
01	Speciális szolgáltatást igénybe vevők	Férfi	1	1	247	40	11	15	46	17	9	387		
02		Nő			226	54	10	31	157	62	9	549		
03		Összesen	1	1	473	94	21	46	203	79	18	936		
04		Ebből (03-ból): szolgálat által továbbított/ szolgálattól érkező			17	5		9	15	6	2	54		
05		Ebből (03-ból): jogerős hatósági intézkedéssel érintett	1		4	7	1	3	12	2	1	31		

Forrás: saját szerkesztés

Házi segítségnyújtás

2019. évhez képest minden település vonatkozásában az ellátottak számának csökkenését figyelhetjük meg, azonban a látogatások száma duplájára nőtt minden település vonatkozásában Gyálon háromszorosára. Ez annak köszönhető, hogy sokkal súlyosabb gondozási szükséglettel rendelkezők kerültek az ellátotti körünkbe, akiknél naponta 3-4 alkalommal kell gondozási feladatot ellátnunk és sajnos nagyobb is lett a fluktuáció az ellátottak körében a magas halálozási aránynak köszönhetően.

Társult Települések neve	Személyi gondozásban részesülők száma fő	Szociális segítségben részesülők száma fő		Ellátottak száma összesen fő	Látogatások száma összesen	Ellátásra fordított időtartam óra
Alsónémedi	16	0		16	2852	2592,5
Bugyi	13	1		14	1914	2349,66
Gyál	53	5		58	8080	9552,42
Ócsa	26	5		31	3596	3974,6
Intézményi Összesen:	108	11		119	16442	18469,18

Forrás: saját szerkesztés

Jelzőrendszeres házi segítségnyújtás

2019. évben 177 kihelyezhető készülék állt rendelkezésére a települések lakóinak, azonban a magas színvonalú és megbízható szolgáltatásnak köszönhetően az ellátottak igényléseinek száma megnőtt, 2024. évben már 225 kihelyezhető készülékkel biztosítottuk a szolgáltatást 100 %-os kihasználtság mellett.

Társult Települések neve	Ellátásban részesülők száma (fő)	Kihelyezett készülék száma (db.)	Segélyhívások száma (db)		
			Segítségnyújtást igénylő riasztás	Téves riasztás	Összesen
Alsónémedi	30	29	9	14	23
Bugyi	30	27	9	33	42
Gyál	168	165	70	76	146
Ócsa	34	32	15	38	53
Intézményi Összesen:	262	253	103	161	264

Forrás: saját szerkesztés

Idősek nappali ellátása (Gyáli Idősek Klubja)

2019. év február hónaptól látjuk el Gyál Város közigazgatási területén belül az idősek nappali ellátását, mint ahogyan a lenti adatok is mutatják 5 év alatt a működési engedélyünkben szereplő 25 férőhelyszámot teljesen feltöltöttük, sőt jelenleg 13-an várólistán vannak, mely szolgáltatásunk színvonalát tükrözi.

Működési engedély: 2019. febr. 19.	Nappali ellátottak száma	Demens ellátottak száma
2024. év folyamán ellátásba vettek	9	8
2024. év folyamán ellátásból kikerültek	9	8
2024. december 31 - én	29	8

Forrás: saját szerkesztés

Szociális étkeztetés

2019. évet 48 fő étkezővel, mint a lenti táblázat is mutatja 2024. évet 174 fővel kezdtük. 2019. évet 95 fővel zártuk 2024. évet pedig 197 fővel. A Covid járváynak köszönhetően ugrott meg ennyire a szociális étkezők száma és sajnálatos módon azért is, mert egyre több a nehéz körülmények között élő nyugdíjas. Jelenleg a szolgáltatásunkat 3 gépjárművel – 3 sofőr – biztosítjuk Gyál Városában.

2024	Adag szám
Január	3411 adag (174 fő)
Február	3301 adag (175 fő)
Március	2970 adag (174 fő)
Április	3300 adag (180 fő)
Május	3520 adag (185 fő)
Június	3487 adag (194 fő)
Július	3791 adag (195 fő)
Augusztus	3664 adag (198 fő)
Szeptember	3555 adag (192 fő)
Október	3827 adag (195 fő)
November	3430 adag (198 fő)
December	3546 adag (197 fő)

Forrás: saját szerkesztés

5. Swot-analízis, a szociális szolgáltatások jövője

A SWOT elemzéssel feltérképezhetjük a jelenlegi szolgáltatási struktúra életképességét, illetve megismerhetjük, hogy stratégiaileg mely feladatok a legfontosabbak. A SWOT elemzés az adott terület erősségeit, gyengeségeit, lehetőségeit és a veszélyeztető tényezőket veszi számba, és fontos, hogy a szolgáltatás szempontjából felismerjük ezeket a tényezőket.

Az alábbi táblázat Gyál Város Önkormányzata és Kertváros Szociális Központ szociális tevékenységére meghatározott SWOT analízist tartalmazza, amely a szociális ellátásban a „Kertváros” Önkormányzati Társulás, Gyál Város Önkormányzata és a lakosság részéről megjelenő erősségeket, gyengeségeket, lehetőségeket és a veszélyeket foglalja magában.

ERŐSSÉGEK	GYENGESÉGEK
<p>Szakmai oldalról:</p> <ul style="list-style-type: none"> -jól kiépült, a Társulás területén ismert és bevezetett szociális ellátórendszer -a társult települések érzékenysége a szociális problémák iránt -jó szakmai kapcsolat Kertváros Szociális Központ és a társult települések között -Kertváros Szociális Központ mérete: kisebb, „emberléptékű” szervezeti struktúra, kevesebb vezetési, menedzseri kihívással -stabil humánerőforrás bázis kiépítése az elmúlt két évben: helyismerettel, szociális érzékenységgel és szakmai elkötelezettséggel rendelkező szociális szakemberek -szolgáltató tevékenység, ellátási szemlélet és kompetenciák erőssége <p>Költségvetési oldalról:</p> <ul style="list-style-type: none"> -jól körülhatárolt, átlátható költségvetés -pénzügyi szempontból „korlátosabb”, de tervezhető működés 	<p>Szakmai oldalról:</p> <ul style="list-style-type: none"> -változó szükségletekre reagálás korlátozottabb lehetőségei -a szociális szolgáltatásokat igénybe vevők magas-, és emelkedő száma -differentiáltabb és osztottabb szolgáltatási tevékenység és ebben a párhuzamos ellátás lehetséges szervezési nehézségei (pl. házi segítségnyújtás, szociális segítség vs. személyi gondozás) -kevésbé ismerik és becsülik egymás munkáját a szervezetek -kevésbé ismerik és becsülik a szociális szakemberek munkáját általában -megerősödő hatósági szemléletnek mindjobban számonkért megfelelés, -kompetenciaigény <p>Költségvetési oldalról:</p> <ul style="list-style-type: none"> -finanszírozási nehézségek, az állami finanszírozás a költségek valamivel több mint ¼-ét fedezik csak
LEHETŐSÉGEK	VESZÉLYEK
<p>Szakmai oldalról:</p> <ul style="list-style-type: none"> -innovatívabb, strukturáltabb, személyre szabottabb ellátások lehetőségei -az ellátórendszer tudatos fejlesztése (Idősek Klubja, Idősek otthona) -egy „profi” vezetés mellett lehetőség nyílik a szervezet méretéből adódó előnyök érvényesítésére, a személyre szabott feladatmegosztásra, egy erőteljesebb érdekérvényesítésre <p>Költségvetési szempontból:</p> <ul style="list-style-type: none"> -térítési díjak rendszeres felülvizsgálata 	<p>Szakmai oldalról:</p> <ul style="list-style-type: none"> -a lakosság elöregedése -a lakosság mentális állapotának romlása -a változó ellátási szükségletekre reagálás a korábban kialakultól eltérő és új megoldásokat kíván -az ellátások újra strukturálása során a meglévő kompetenciák dominanciája változik (pl. az idősellátás kerül a középpontba, kialakulhatnak perifériális területek) -kényszerhelyzetekben a szakmaiság háttérbe szorulhat -szakmai jogszabályok folyamatos változása -szociális szakemberhiány, meglévő szociális szakemberek kiégése, nyugdíjba vonuló kollégák pótlásának nehézségei

	<p>-egy „túl gyors” változás előre nem látott nehézségeket jelenthet a humánerőforrás alkalmazkodási folyamatában</p> <p>-a kockázatok csökkentése szempontjából rendkívül fontos a megfelelő vezetési struktúra és a feladatra alkalmas vezető személye</p> <p>Költségvetési szempontból:</p> <p>-a tárgyi feltételek esetében a racionalizálható (pl. számítógépek, mobilizálható eszközök) és a nem racionalizálható (pl. épület, ingatlanok) elemek mérlegelés nélküli együttes kezelése</p>
--	--

A 2020-2025 évi Szociális Szolgáltatástervezési Konceptióban foglaltak megvalósulása

Jelzőrendszeres házi segítségnyújtás

A ciklus elején a jelzőrendszeres házi segítségnyújtás keretében 177 darab kihelyezhető készülékre volt működési engedélye a Kertváros Szociális Központnak. A „Kertváros” Önkormányzati Társulás Társulási Tanácsa 16/2020. (IX.25.) sz. határozatával járult hozzá a készülékszám emeléséhez. Ezen döntésnek köszönhetően a kihelyezhető készülékek száma 200 darabra emelkedett 2021. január 1. napjától. A koronavírus-járvány miatt sok idős ember részéről igény mutatkozott a szolgáltatás igénybevételére, és folyamatos a készülékek igénylése, így ismét várólista alakult ki, főleg a gyáli idős személyek körében. 2022 augusztusában ismét lehetőség nyílt a készülékszám bővítésére, így 2023. január 1-jétől 225 darabra nőtt az idősekhez, rászorulókhöz kihelyezhető készülékek száma.

Szociális étkeztetés

A COVID világjárvány alatt, továbbá azt követően is folyamatosan nőtt az étkeztetésben részesülők száma, mely azóta sem csökkent. Kérelmek kapcsán tapasztalható, hogy a kérelmezők többsége rendkívül alacsony keresetű vagy a legkisebb öregségi nyugdíjban részesülnek, akiknek megélhetése ezáltal jelentősen veszélyeztetett. Az intézményvezető által engedélyezett, méltányossági alapú étkezésben részesülő személyek száma is növekvő tendenciát mutat. A növekvő igények miatt sor került az intézménynél tárgyi és személyi feltételek bővítésére. A városban létesülő új főzőkonyha pedig alkalmas lesz intézményi gyermekétkeztetés, továbbá a jelenleg csak hétköznapokon megvalósuló szociális étkeztetésen túl a hétfői, munkaszüneti és diétás étkezés biztosítására is, mely további személyi bővítést jelent a Szociális Központ vonatkozásában.

A konyha elkészültéig megoldásként külső szolgáltató igénybevételével biztosítható a jogszabályi kötelezettség.

Idősek (demens betegek) nappali ellátása

A COVID okozta karanténhelyzetben sajnos a klub nem tudott működni, de 2021. évben a teljes körű oltottsággal és az egészségvédelmi protokollok betartásával a klub újra ellátta feladatát és elsődlegesen a demens betegek részesülhettek felügyeletben. Az igény azonban egyre növeksző tendenciát mutat, várólista alakult ki, ezért átgondolandó a férőhelyszám növelésének lehetőségei. Az elhelyezésre megfelelő ingatlan szükséges, a személyi feltételek terén előrelépés történt, mivel a „Kertváros” Önkormányzati Társulás Tanácsa engedélyezte a létszám bővítését 1 fő gondozóval. Gyál városában tervezési stádiumban van az 5 funkciós idősotthon, melyben a tervek szerint helyet kap a nappali ellátás is megemelt befogadóképességgel.

A Gyáli Idősek Klubjának akadálymentesítése és a határozatlan idejű működési engedélyének beszerzése

A Gyáli Idősek Klubjának végleges működési engedélyezésének feltételül szabta a működést engedélyező és azt ellenőrző PVMKH az épület teljes körű akadálymentesítését. Az akadálymentesítés 2022. januárjában megtörtént. Az épület bejáratához rámpa készült, a bejáratú ajtó küszöb megszüntetésre került, a beltéri ajtók kiszélesítésre kerültek, a vizesblokk részben pedig akadálymentes mosdó, és zuhanyzó került kialakításra. A beruházás közel 7 millió forintba került. Ezek után a PVMKH 2022. február 16. napjától határozatlan időre engedélyezte a működést.

Megvalósul egy multifunkciós Idősek Otthona

Az öregedési index 2022. évben Magyarországon 141,1 fő, mely szám azt mutatja meg, hogy 100 fő kiskorúra (1-14 év közöttire) mennyi idős személy (65 év feletti) jut, vagyis ma Magyarországon 100 fő kiskorúra 141 fő 65 év feletti személy jut. Ez a szám 2001. évben 91,3 fő volt, míg 10 évvel ezelőtt, 2012. évben 116,4 fő, vagyis az elmúlt 10 évben az eltartotti ráta 21%-kal nőtt. A számok és a tendencia azt mutatja, hogy aggasztóan gyors ütemben öregszik a magyar társadalom és ezzel együtt nő az idősellátás szükséglete.

Ilyen körülmények között mindenképpen van létjogosultsága az időseket célzó szakosított szociális ellátások nyújtásának. A szakosított ellátások egyik típusa az ápolást, és gondozást nyújtó intézmény, az idősek otthona, amely az önmaguk ellátására nem, vagy csak folyamatos segítséggel képes személyek elhelyezésére és ellátására szolgál. A szociális portálon elérhető statisztikai adatok egyértelműen mutatják, hogy a férőhelyekre várók száma jelentősen és gyorsan növekszik (míg 2016. évben 16 853 fő várakozott, addig, 2019. évben 24 852 fő, 2020. évben már 29 128 fő!) Ahogy Városunk Gazdasági Programjában is szerepel, egy többfunkciós idősek otthona megvalósításának igen komoly relevanciája van városunkban is. A multifunkciós idősek otthona kiviteli tervei elkészültek, a beruházás előkészítése zajlik. A tervek szerint az intézményben 81 db kétágyas szoba és 2 db négyágyas szobában 170 idős vagy demens személy bentlakásos elhelyezésére nyílik lehetőség. Az idősek otthonában lenne biztosított az idősek nappali ellátása is, melynek köszönhetően létszámbővítés valósulhatna meg. Jelenleg engedélyezett férőhelyek száma 25 fő, mely az új intézményben 50 főre bővíthető.

Kiemelendő, hogy nem csak az idősekről való gondoskodás van Önkormányzatunk fókuszában, hanem a **gyermekjóléti ellátások és szolgáltatások** megfelelő színvonalon történő ellátása és biztosítása, illetve azok kiterjesztése is. Ezen a területen is történt fejlődés az elmúlt két évben.

Gyermekek átmeneti otthona szolgáltatás nyújtása

A Magyarország helyi önkormányzatairól szóló 2011. évi CLXXXIX. törvény (a továbbiakban: Mötv.) 13. § (1) bekezdés 8.pontja értelmében a települési önkormányzat kötelező feladata a **gyermekjóléti szolgáltatások és ellátások biztosítása**.

A gyermekek védelméről és a gyámügyi igazgatásról szóló 1997. évi XXXI. törvény (a továbbiakban: Gyvt.) VI/D. Gyermekek átmeneti gondozása fejezet részletezi a gyermekek átmeneti ellátásának tartalmát. A Gyvt. 50. § (1) bekezdése szerint gyermekek átmeneti otthonában (a továbbiakban: GYÁO) az a családban élő, tizenkettedik életévét betöltött vagy tizenkettedik életévét be nem töltött, nem helyettes szülőnél elhelyezett gyermek helyezhető el, aki átmenetileg ellátás és felügyelet nélkül marad, vagy elhelyezés hiányában ezek nélkül maradna, valamint akinek ellátása a család életvezetési nehézségei miatt veszélyeztetett.

A Gyvt. 94. § (3) bekezdés b) pontja értelmében az a települési önkormányzat, amelynek területén húszezernél több állandó lakos él, GYÁO-t köteles működtetni. A Gyvt. 96. § (1) bekezdés szerint a települési önkormányzat a fenti ellátási kötelezettségének oly módon is eleget tehet, hogy a szolgáltatás nyújtására vonatkozóan más szervvel vagy személlyel ellátási szerződést köt, illetve azt társulásban is biztosíthatja. Gyál város lakosság száma 2021. január 1. napján 24 837 fő volt, vagyis jócskán meghaladja a fenti szolgáltatás nyújtási kötelezettség lakosság szám küszöbét.

A kötelezettség teljesítése érdekében a Képviselő-testület 218/2021. (XI.25.) sz. határozatával döntött arról, hogy a gyermekek átmeneti otthona ellátás biztosítására Pesterzsébet Önkormányzatával, és Pesterzsébet Önkormányzatának Humán Szolgáltatások Intézményével (háromoldalú) ellátási szerződést köt 1 fő gyáli illetőségű gyermek elhelyezése érdekében. Az ellátási szerződés öt év határozott időre szól, 2022. január 1-jétől 2026. december 31. napjáig.

A Pest Vármegyei Kormányhivatal felhívta a figyelmet arra, hogy a fenti, 1 fő elhelyezését biztosító ellátási szerződéssel az önkormányzat nem megfelelően tesz eleget a kötelezettségének, mivel a Gyvt. 50. § (3) bekezdése alapján a gyermekek átmeneti otthona legalább tizenkettő, de legfeljebb negyven gyermek és felnőtt ellátását biztosítja. Ennek alapján nem megfelelő az a gyakorlat, miszerint a szerződés kevesebb, mint tizenkettő férőhelyre kerül megkötésre és ezáltal a fenntartónak kevesebb, mint tizenkettő férőhelye marad. Szintén helytelen, ha a szerződést kötő önkormányzat települése és a szolgáltatást nyújtó intézmény között nagy a távolság és így nehezül el a gyermek iskolába járása, a családdal való kapcsolattartása. E jelzés alapján szükséges az önkormányzatnak intézkedési tervet készítenie, melyhez az információgyűjtés, a lehetőségek számbavétele zajlik.

Nyári napközi biztosítása

A Képviselő-testület a Gyvt. 44/B. § (1) bekezdés e) pontja alapján napközbeni gyermekfelügyeletet (a továbbiakban: nyári napközi) biztosít a tanév rendjéről szóló mindenkor miniszteri rendeletben meghatározott nyári iskolai szünetben. A nyári napközi pontos időtartamát a Képviselő-testület határozattal állapítja meg, igénybevételére minden év március 15. napja és március 25. napja között

nyújtható be jelentkezési lap a Polgármesteri Hivatal Jogi és Intézményfelügyeleti Irodáján. A jelentkezés évek elektronikus úton zajlik.

2019. és 2020. években a jogszabályi rendelkezéseknek megfelelően önkormányzatunk a nyári iskolai szünet első nyolc hetében, majd 2021. és 2022. évben 9 héten át biztosította a nyári napközit az általános iskolákkal együttműködve. 2023-tól a tapasztalatok és a kihasználtság alapján csökkent az igénybe vehető hetek száma, akkor 8, majd a 2024. évi nyári szünetben 7 héten, 2025. évtől pedig már 5 héten keresztül került megszervezésre a nyári napközi.

Év	ISKOLA	RÉSZTVEVŐK SZÁMA (FŐ)	NYÁRI NAPKÖZI IDŐTARTAMA
2019	ZRÍNYI MIKLÓS ÁLTALÁNOS ISKOLA	559	8
2020	ADY ENDRE ÁLTALÁNOS ISKOLA	312	8
2021	BARTÓK BÉLA ÁLTALÁNOS ISKOLA	800	9
2022	ZRÍNYI MIKLÓS ÁLTALÁNOS ISKOLA	650	9
2023	ADY ENDRE ÁLTALÁNOS ISKOLA	766	8
2024	BARTÓK BÉLA ÁLTALÁNOS ISKOLA	804	7

A helyi általános iskolák által rotációs elv alapján - az Erzsébet Alapítvány támogatásával - került megszervezésre a nyári napközi. Az igen színes, tartalmas programokat kínáló nyári napközi évről-évre növekvő önkormányzati pénzügyi hozzájárulást igényel. 2024. évben az Erzsébet Alapítvány már csak 2 hétre biztosított fedezetet, 2025. évben pedig egyáltalán nem nyújtott támogatást a nyári napközi megszervezéséhez. Mivel Gyál Város Önkormányzata elkötelezett a gyermekek minőségi ellátásával kapcsolatban is, így a nyári napközi lebonyolítására minden évben jelentős keretösszeget biztosít költségvetési rendeletében. 2025-ben már 11 000 000 Ft összegű önkormányzati finanszírozással valósult meg a Gyáli Zrínyi Miklós Általános Iskolában.

A tapasztalatok azt mutatják, hogy az érdeklődés töretlen a nyári napközi iránt a szülők és a tanulók körében, ugyanakkor azt látni szükséges, hogy az önkormányzat forrásai végesek, továbbá rohanó világunkban fontos értékteremtő jelentőséggel bír, hogy a gyermekek a szüleikkel is minőségi időt töltsenek a nyári szünet ideje alatt, így a nyári napközi Gyál Város Önkormányzata Képviselő-testületének 17/2022. (XI.25.) önkormányzati rendeletében meghatározottak szerint egy gyermek részére maximum 4 hét időtartamra igényelhető.

Újabb autista csoport a Gyáli Tulipán Óvodában

Városunkban is évről évre emelkedő igény okán, 2025. szeptember 1-jén elindulhatott – a Tátika Óvodában 2018-ban, a Liliom Óvodában 2022-ben indított csoportok mellett- a harmadik gyógypedagógiai csoport, autista spektrum zavarral küzdő gyermekek részére. Ezen csoportokban a gyermekek és családtagjaik folyamatos, teljes körű szakmai segítséget kaphatnak fejlesztésükhöz, nevelésükhöz.

Gyömrői Egységes Gyógypedagógiai Módszertani Intézmény: EGYMI

A 2021/2022. tanévben a Gyáli Tátika Óvoda gyógypedagógiai csoportjából 3 fő kisgyermek kezdte meg általános iskolai tanulmányait., amikor is a szülők és az óvoda igazgatója által is fölmerült a kérdés, hogy a jövőben az egyre növekvő számú, szakértői bizottsági véleménnyel rendelkező gyermekek ellátása és fejlesztése az óvodai életet követően hogyan és miként valósulhat meg. A 2019-2023. évre vonatkozó

Helyi Esélyegyenlőségi Program már fontos célkitűzésként tartalmazta az SNI autista iskolai gyógypedagógiai csoport indításának kezdeményezését.

Ezzel kapcsolatban a konkrét tárgyalások 2022. decemberében indultak. Mivel Gyál Város Önkormányzata és a Monori Tankerületi Központ is igen elkötelezett volt a témában, így az események gyorsan követték egymást. A Tankerület által elkészített Koncepciótervet Önkormányzatunk 61/2023. (III.30.), és 62/2023. (III.30.) számú határozatával támogatta. A Koncepcióterv értelmében a Gyáli Zrínyi Miklós Általános Iskola Rákóczi utcai SNI tagozata, mint a Zrínyi Iskola telephelye megszűnt, és 2023. szeptember 1-től magasabb színvonalú szakmai irányítással a Gyömrői EGYMI telephelyeként működik tovább. 2023. június elején a Tankerület irányító hatósága, a Belügyminisztérium is hozzájárult az intézményszervezéshez. Az induláskori eszközbeszerzést 500 ezer forinttal támogatta Önkormányzatunk.

2023-ban a felvehető gyermekek létszáma 24 fő volt, mely az alsó és felső évfolyamos gyermekek ellátását biztosította. 2024. évtől a felsős évfolyamok oktatása már Gyömrőn valósul meg.

Tekintettel arra, hogy mindhárom gyáli óvodában szükségessé vált az autista csoport létrehozása, ebből egyenes arányosan következik, hogy az általános iskolai SNI tagozaton is szükségessé vált a férőhelyek bővítése, mely 2025/2026. nevelési évtől valósult meg. Ennek köszönhetően a meglévő épület további épületrészekkel került bővítésre és átalakításra oly módon, hogy a korábbi tanári és fejlesztő szobákat tantermekké alakították, a kapott épületrészben kerültek kialakításra a tanári, fejlesztő és informatika termek. A bővítés eredményeképpen már 49 fő alsós tanulót képes fogadni az intézmény. Fontos megemlíteni, hogy annak ellenére, hogy a kezdeti létszám megduplázódott, jelenleg is 7 gyermek várakozik, hogy felszabaduljon hely az intézményben. Az intézményben jelenleg a tanulásban akadályozott értelmi fogyatékosok (TANAK) és autista gyermekek oktatása-nevelése valósul meg igen magas szakmai színvonalon.

Az ellátórendszer finanszírozása és költségei

Magyarország Alaptörvénye 34. cikk (1) bekezdése értelmében *a helyi önkormányzat és az állami szervek a közösségi célok elérése érdekében együttműködnek. A helyi önkormányzat részére kötelező feladat- és hatáskört törvény állapíthat meg. A helyi önkormányzat kötelező feladat- és hatásköreinek ellátásához azokkal arányban álló költségvetési, illetve más vagyoni támogatásra jogosult.*

A 2024 évi központi költségvetésről szóló 2023. évi LV. törvény (a továbbiakban Kvtv.) 2. és 3. mellékletében határozza meg a feladatmutatók alapján a Társulást megillető támogatások összegét.

A 2. mellékletben meghatározott támogatási jogcímek: család- és gyermekjóléti szolgálat, család és gyermekjóléti központ, család és gyermekjóléti központ-óvodai és iskolai szociális segítő tevékenység támogatása, szociális étkeztetés, házi segítségnyújtás, szociális segítség, személyes gondozás, időskorúak nappali ellátása, demens személyek nappali intézményi ellátása.

Költségvetési törvény 3. mellékletében meghatározott támogatási jogcímek: szociális ágazati összevont pótlék.

A Kvtv. 38. § (1) bekezdésében foglaltak szerint az Országgyűlés a helyi önkormányzatok működéséhez és ágazati feladatainak ellátásához a Magyarország helyi önkormányzatairól szóló 2011. évi CLXXXIX.

törvény (a továbbiakban: Mötv.) 117. § (1) bekezdésében meghatározottak szerint nyújtandó támogatások jogcímeit a 2. melléklet és a 3. melléklet 2.2.2. Szociális ágazati összevont pótlék és egészségügyi kiegészítő pótlék jogcím szerint állapítja meg.

A 2023. évi LV. törvény 42. §-a szerint a 2. melléklet, és a 3. melléklet szerinti támogatás folyósítása nettó finanszírozás keretében történik. A nettó finanszírozás lényege: az önkormányzatokat megillető egyes támogatásokból – a bruttó elszámolás és a nettó pénzforgalom elvét követve – levonásra kerülnek az önkormányzatokat terhelő, az állammal, valamint a társadalombiztosítási alapokkal kötelezettségek.

Önkormányzati fenntartó alap, illetve szakosított ellátások estén az önkormányzatok a mindenkori Kvtv. 2. mellékletének III. pontjában szereplő támogatásokra jogosultak.

A költségvetési törvények alapján összeállított alábbi állami normatív támogatási összegek táblázata jól mutatja, hogy a házi segítségnyújtásban mind az önálló, mind a társulásban ellátott személyi gondozásra vonatkozó feladatmutató mértéke növekedett a 2020-2024-es időszakban. A házi segítségnyújtás finanszírozási formája 2017-től kettévált, társulási feladatellátás esetén az alap normatív támogatás 130 %-ára jogosult a szolgáltatást nyújtó. A nappali ellátás normatívája több, mint másfélszeresére-, míg a demens személyek ellátásának állami támogatása több, mint 30 %-kal nőtt a 2020. évi normatívához képest. Étkeztetés vonatkozásában is történt növekedés, ám az emelkedés nem releváns.

Szolgáltatás	2020 2019. évi LXXI. törvény	2021 2020. évi XC. törvény	2022 2021. évi XC. törvény	2023 2022. évi XXV. törvény	2024 2023. évi LV. törvény
1.3.2.3.1 szociális étkeztetés (fő) - önálló	65 360	67 570	67 810	73 810	79 610
1.3.2.4. hsný (fő) (társulásban az önálló 130 %-a)	segítés: 25 000/ gondozás önálló: 330 000.- társulásban - 429 000.-	segítés: 25 000/ gondozás önálló: 378 110,- társulásban: 491 550,-	segítés: 25 000/ gondozás: önálló: 381 130.- társulásban: 495 480.-	segítés: 25 000/ gondozás önálló: 463 130,- társulásban: 602 080,-	segítés: 25 000/ gondozás önálló: 537 000 társulásban: 698 160.-
1.3.2.6.1. idős nappali (fő) - önálló	190 000	224 190	225 630	282 630	318 630
1.3.2.8.1. demens nappali (fő) - önálló	689 000	746 546	749 460	829 460	905 400
jhsny db/készülék	24 600	24 600	24 600	24 600	25 920

Forrás: saját szerkesztés

A szociális szolgáltatókat tehát mind Gyál Város Önkormányzata, mind a Társulás részben állami normatív támogatásból, részben pedig saját költségvetési forrásból biztosítja. A Kertváros Szociális Központ által nyújtott egyes szociális szolgáltatások nyújtásával kapcsolatos 2024. évi költségeket és állami bevételeket az alábbiakban foglaljuk össze.

2024	Család- és gyermekjóléti szolgálat	Család- és gyermekjóléti központ	Házi segítségnyújtás	Jelzőrendszeres házi segítségnyújtás
<i>Fenntartói támogatás összege</i>	68 978 511	95 066 926	82 374 630 (melyből: térítési díj bevétel: 20 982 975,-)	33 298 650
<i>Állami támogatás összege</i>	48 494 630	40 363 860	55 690 010	7 142 000
<i>Feladatellátás költsége</i>	117 473 141	135 430 786	159 047 615	40 440 650
Állami támogatás/Feladatellátás költsége	41 %	30 %	35 %	18 %

Fenti számokból jól kiolvasható, hogy a szociális szolgáltatások nyújtásának finanszírozásához az állam 18-41 százalékos mértékben járul hozzá. A Család- és gyermekjóléti szolgálat szolgáltatás feladatellátása költségeinek a 41%-át fedezi az állami támogatás, amely többnyire normatíva támogatásként folyik be, de a Társulás településeinek is mind hozzá kell járulniuk lakosságszámuk arányában az ellátandó feladatok minél hatékonyabb elvégzése feltételeinek megteremtéséhez. A Család- és gyermekjóléti központ szolgáltatás feladatellátása költségének 30 %-ára nyújt fedezetet az állami normatív támogatás. A házi segítségnyújtás vonatkozásában az állami normatíva a felmerült költségek 35 %-át fedezte a szolgáltatással kapcsolatosan. A jelzőrendszeres házi segítségnyújtás szolgáltatással kapcsolatosan a Slachta Margit Nemzeti Szociálpolitikai Intézettel minden évben a Társulás megújítja a feladat-ellátási szerződést. A finanszírozási összeg az elmúlt években változatlanul 24 600.- Ft/készülék volt, mely összeget 2024-ben 20 %-kal 25 920,- Ft-ra emelésre került, az összes, 225 db készülékre 6 642 000.- Ft, valamint jár 500 000.- Ft alaptámogatás, azaz összes támogatás 7 142 000,- összegű lehet, amennyiben a minden készülék kihelyezésre kerül. A szolgáltatás az ellátottaknak térítésmentes. A feladatellátás összes költségének 18%-át fedezi az állami finanszírozás.

Az elmúlt években az állami normatív támogatás összege tovább emelkedett a megelőző évekhez képest, ám a szociális támogatások iránti igény oly mértékű növekedést mutat, hogy számolnunk kell a szociális kiadások fenntartói finanszírozása arányának növekedésével.

**Kertváros Önkormányzati Társulás középtávú szociális
szolgáltatásfejlesztési terve**

Intézkedés	Helyzetelemzés következtében feltárt probléma megnevezése	Az intézkedéssel elérni kívánt cél	Az intézkedés megvalósításának határideje, felelőse
szociális étkeztetés munkaszüneti és pihenőnapokon/ diétás étkeztetés biztosítása	Ha az étkezésben részesülő személy egészségi állapota indokolja, a szakorvos javaslatára – a népkonyha kivételével – az ellátást igénybe vevő részére <i>diétás étkeztetést</i> kell biztosítani. Igény esetén a munkaszüneti és pihenőnapon történő étkeztetés feltételeit is biztosítani kell, ha ez helyben megoldható.	A rászorulóknak részére az ellátás a jogszabályoknak megfelelő, folyamatos, az egészségi állapothoz, igényekhez igazodó biztosítása	2026.01.01. Kertváros Szociális Központ
gyermek átmenei otthonának férőhely bővítése/létrehozása feltételeinek kialakítása	A társulás illetékességi területén, illetve a gyáli járás illetékességi területén jelenleg nem működik ilyen ellátási forma, azonban a krízishelyzetbe jutott gyermekek száma évről évre növekszik. Gyál Város ellátási szerződést kötött Pesterzsébet Önkormányzatának Humán Szolgáltatások Intézményének Gyermekek Átmenei Otthonával 1 fő férőhely biztosítása érdekében, mely nem elegendő. Szükségessé vált a társulás fenntartásában GYÁÓ létrehozása, mely a társult települések illetékességi területére is kiterjed.	Redukálni a gyermekek családjukból történő kiemelésének számát, valamint biztosítani a krízishelyzetbe került gyermekek felügyeletét és megfelelő ellátását, elősegíteni családjukba történő mielőbbi visszatérést.	2030.12.31., „Kertváros” Önkormányzati Társulás
Idősek szakosított (bentlakásos) ellátási formájának biztosítása	A társulás illetékességi területén, illetve a gyáli járás illetékességi területén jelenleg nem működik ilyen ellátási forma, azonban az idősek	Az idősek számára megfelelő egészségügyi ellátás biztosítása bentlakással.	2028.12.31., Gyál Város Önkormányzatának Képviselő-testülete- idősothon projekt

	korúak száma évről évre növekszik		
Idősek és demens betegek számára létrehozott nappali ellátást biztosító intézmény férőhelyeinek bővítése	Gyál Város a társulás keretein belül működteti az idősek és demens betegek számára nappali ellátást nyújtó szolgáltatását, azonban az igénybevevők száma elérte a működési engedélyben meghatározottat, jelenleg várólista alakult ki.	Növelni a férőhelyek számát, ezáltal kielégíteni a lakosság igényét, és biztosítani számukra ezen ellátási formát.	2028.12.31., „Kertváros” Önkormányzati Társulás- a megvalósuló idősotthonban való elhelyezéssel
Támogató Szolgálat létrehozása idősek/demens betegek/fogyatékkal élők/mozgáskorlátozottak számára	A társulás illetékességi területén, illetve a gyáli járás illetékességi területén jelenleg nem működik ilyen ellátási forma, azonban a társulás népessége folyamatosan növekszik egyre több idős, demens, fogyatékkal élő és mozgáskorlátozott van a településeken, sok esetben egyedül maradnak támogató háttér nélkül és nem tudják igénybe venni az alapvető orvosi ellátásokat a távolságok miatt.	Feltérképezni a környező településeken már működő kapacitással rendelkező Támogató Szolgálatokat és ellátási szerződést kötni a társulás illetékességi területére vonatkozóan.	2028.12.31., „Kertváros” Önkormányzati Társulás

Gyál, 2025. november

Pápai Mihály
polgármester